

TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2026-2028

TALOUSARVIO 2026

Kunnanhallitus 24.11.2025

Valtuusto 1.12.2025

Kunnanjohtajan katsaus

Alkusanat:

Talousarviovuosi 2026 on kunnassamme merkittävien toiminnallisten muutosten vuosi. Valtuustokaudeksi 2025-2029 valittu valtuusto on saanut vastuulleen hyväksyä uuden kuntastrategian 2030 ja ensimmäisen talousarvionsa.

Nousiaisten kuntastrategia 2030 koostuu sloganista ”Nousiainen – mahdollisuuksien arki” ja neljästä keskeisestä arvosta seuraavasti: asukaslähtöisyys, rohkeus, vastuullisuus ja yhteisöllisyys. Kuntastrategian strategiset painopisteet ovat seuraavat:

- Pitovoima – Turvallinen yhteisö ja hyvä elämä
- Elinvoima – Uudistuva ja aktiivinen kunta
- Vetovoima – Luonnostaan kaunis ja historialtaan uniikki

Strategisten painopisteiden alle on koottu kunnan toimintaan ja talouteen liittyviä tavoitteita. Nämä tavoitteet huomioidaan vuosittain talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa. Talousarviossa esitetyt tavoitteet ja mittarit perustuvat kuntastrategiaan. Talousarviovuoden 2026 toiminnalliset tavoitteet perustuvat kuntastrategiaan 2022-2025, koska uusi kuntastrategia ei ole ollut hyödynnettävissä talousarvion 2026 laadinnan yhteydessä.

Talousarviovuoden 2026 suurin toiminnallinen muutos on Henrikin yhtenäiskoulun B-osan rakennustyömaan valmistuminen, koulurakennuksen käyttöönotto, kalustaminen ja piha-alueen viimeistely. Koulurakennus toimintoiheen ja piha-alueineen tulee monipuolisesti lasten ja nuorten käyttöön. Lisäksi iltaisin ja viikonloppuisin laajemmin kuntalaisten ja yhdistysten käyttöön. Koulurakennuksen valmistumisen myötä vapautuva väistötila on suunnitelmassa osoittaa osittain kunnan uudeksi kunnanvirastoksi, johon kootaan kootusti kunnan eri osastojen hallinnollinen henkilöstö. Henrikin yhtenäiskoulun B-osaan valmistuu kunnan uusi päätearkisto, joka mahdollistaa luopumisen väliaikaisista vuokratiloista. Kunnassa on vireillä Nummen vanhan koulurakennuksen myynti, josta toiminta on loppumassa kesällä 2026. Hyvinvointialueen kanssa käydään neuvotteluja Moisiokodin ja paloasemien vuokrasopimusten jatkamisesta 1.1.2027 alkaen.

Taloudellisesti tarkasteltuna talousarviovuosi 2026 tulee näyttämään ennalta haasteelliselta, koska esimerkiksi valtakunnalliset palkankorotukset, merkittävän kouluinvestoinnin poistot ja työttömyysetuuskasvu aiheuttavat kunnalle sopeuttamispainetta. Talousarviovuoteen 2026 ja osittain suunnitelmavuoteen 2027 kohdistuu kertaluonteisesti Nummen vanhan koulurakennuksen kirjanpidollista alaskirjausta tasapoistona, jolla on heikentävä vaikutus talousarviovuosiin 2026 ja 2027.

Suomen hallitus on leikannut kuntien rahoitusta osana laajempaa julkisen talouden sopeuttamista. Taloudellista huolta aiheuttavat paikallisesti korkeahko velkamäärä asukasta kohden, epävarmuus Moisiokodin ja paloasemien tulevista vuokrasopimuksista sekä Nummen vanhan koulurakennuksen mahdollinen purkaminen, mikäli rakennusta tontteineen ei saada osoitettua uuteen käyttöön.

Toiminnallisesti tarkasteltuna suunnitelmavuodet 2027 ja 2028 eivät sisällä merkittäviä muutoksia kunnan toiminnoissa. Samanaikaisesti investointitason ennakoitaan laskevan merkittävästi edellisvuosien tasosta, koska investointitarpeet vähenevät ja investointitasoa on pakonomaisesti laskettava kestävä kunnatalouden näkökulmasta. Kunnan toiminnassa tulee korostumaan kunnan omistamien tilojen tehokas käyttö ja vuokraus, toimintatuottojen ja tuottavuuden kasvattaminen, henkilöstömäärän vähentäminen reagoiden erityisesti lasten ja nuorten lukumäärän ennakoituun laskuun sekä elinvoimatyö strategisten painopisteiden toteuttamiseksi.

Nousiaisten kunnan käynnissä oleva talouden tasapainottamisohjelma päättyy talousarviovuoteen 2026. Suunnitelmissa on käynnistää keväällä 2026 uuden tasapainottamisohjelman laadinta alustavasti vuoteen 2030 saakka. Kunnatalouden pitkän ajan näkymä on valitsevassa toimintaympäristössä hyvin sumea ja ennalta arvaamaton. Talouden tasapainottamisen yhteinen tavoite asetetaan viimeisimpään tilannekuvaan ja tietoon perustuen.

Valtuustokauden 2025-2029 ensimmäiseen talousarvioesitykseen sisältyy kunnanjohtajan esityksessä yksittäisiä määrärahavähennyksiä. Nämä määrärahavähennykset ovat ikäviä, mutta eivät kuitenkaan vaaranna kunnan perustehtävien hoitamista. Talousarvion ja todellisen toteuman välistä poikkeavuutta on pyritty kaventamaan talousarvioesityksessä, jotta talousarvio antaisi mahdollisimman oikean kuvan arvioidusta tuloksesta. Uudessa talouden tasapainottamisohjelmassa ratkaistaan suuremmat rakenteelliset muutokset koskien palveluverkkoa, kunnan toimintaa ja henkilöstöä. Muutokset astuvat voimaan todennäköisesti vuodesta 2027 alkaen ja kunnassa tullaan todennäköisesti käymään yhteistoimintaneuvottelut vuoden 2026 aikana, jonka jälkeen päätetään mahdollisista henkilöstövähennyksistä.

Taloudellisesti tarkasteltuna suunnitelmavuodet 2027 ja 2028 ovat ennalta hyvin lähellä talousarviovuoden 2026 näkymiä. Käytännössä verotulojen ennakoitaan kasvavan suunnitelmavuosina ja vuosipoistojen vähentyvän, joka kohottaa suunnitelmavuosien taloudellisia näkymiä suhteessa talousarviovuoteen 2026. Sopeuttamispainetta aiheuttavat valtakunnalliset palkankorotukset, mahdollisesti tyhjilleen jäävät tilat sekä yleinen hintojen nousu esimerkiksi ostopalveluissa. Epävarmuutta aiheuttavat sote- ja pelakiinteistöjen ohella valtionosuuksien ja verotulojen kehitys sekä valtion mahdolliset sopeuttamistoimenpiteet julkisen talouden kohentamiseksi. Valtionosuusjärjestelmän mahdollinen uudistus tulee voimaan aikaisintaan vuonna 2027. Verotuloihin epävarmuutta luo työllisyystilanteen ja yritystoiminnan kehittyminen. Toistaiseksi Nousiaisissa työllisyysaste ja verokertymä (tulo-, yhteisö- ja kiinteistövero) ovat säilyneet vahvana läpi heikon suhdanteen.

Nousiaisten kunnan väestömäärän arvioidaan laskevan maltillisesti taloussuunnitelmavuosina 2026-2028 valtakunnallisten väestöennusteiden perusteella. Kuten kulunut vuosi 2025 on osoittanut, niin väestömäärän maltillinen kasvu yksittäisinä vuosina on myös mahdollista. Väestörakenteen osalta kasvua ennakoitaan olevan eniten yli 50-vuotiaissa ja vastaavasti laskua eniten 0-15 -vuotiaissa. Nykyisessä suhdanteessa vuokra-asumisen kysyntä on kasvanut ja omistusasuntojen hankintaan liittyy varovaisuutta. Kysyntä ikäihmisille suunnatulle yhteisölliselle asumiselle on kasvanut.

Henrikin yhtenäiskoulun uusi yläkoulurakennus harrastetiloineen ja piha-alueineen viimeistelee Henrikin yhtenäiskoulun modernin, laadukkaan ja monipuolisen koulualueen alakoulusta lukioon. Kunnassa tavoitellaan väestömäärän kasvua. Uusia asukkaita houkutellaan kuntaan laadukkaalla opetuksella ja koulutiloilla sekä panostamalla viihtyisiin asuinalueisiin, harrastusmahdollisuuksiin, tapahtumiin, yhteisöllisyyteen, infraan, hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Toteutetuissa kuntakyselyissä kuntalaisten vastauksissa toistuivat turvallisuus ja luonto, jotka huomioidaan kunnan arjen toiminnassa, kehittämisessä ja uuden suunnittelussa.

Talousarviovuonna 2026 käynnistyy Turun Seudun Vesi Oy:n runkovesijohtoinvestointi Raisiosta Maskuun, joka turvaa vedensaannin varalaitoksineen Nousiaisiin vuosikymmeniksi. Kunnassa on panostettu toiminnan kannalta kriittisillä hankinnoilla, hankkeilla ja yhteistyötä tiivistämällä varautumis- ja turvallisuustyöhön. Nousiaisten kunta on mukana esimerkiksi Kriisinkestävä Raision seutu –hankkeessa, jolla kehitetään kuntien välistä yhteistyötä varautumisessa ja valmiussuunnittelussa. Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakuntien liikenneturvallisuustyön ohjausryhmä myönsi Nousiaisten kunnalle kunniainnoinnin ansiokkaasta liikenneturvallisuustyöstä vuoden 2025 Viiden tähden liikenneturvallinen kunta -arvioinnin yhteydessä.

Taloudellisesti ja toiminnallisesti onnistunut vuosi 2025 luo vahvan pohjan taloussuunnitelmavuosille 2026-2028. Talousarviovuosi 2026 on toiminnallisesti suurten muutosten vuosi ja tulee koettelemaan työmäärältään kuntaorganisaatiota. Talouden tasapainottamisohjelman laadinta ja siihen kytkeytyvät kiperät ja julkiset sopeuttamispäätökset tulevat testaamaan kykyämme tehdä yhteistyötä ratkaisukeskeisesti kuunnellen eri osapuolten näkemyksiä. Painopiste tulee olla ratkaisuissa, joilla kunnan toimintakuluja, lainamäärää ja vuosipoistoja saadaan hillittyä.

Taloussuunnitelmavuodet 2027 ja 2028 tulevat koettelemaan heikentyvää kuntataloutta, mutta samanaikaisesti kunnanjohtajana uskon, että toiminnan myönteinen kehitys ja loistava sijainti vähentävät lopullista sopeuttamistarvetta. Turun seudun alueella on suunnitteilla ja vireillä merkittäviä investointeja esimerkiksi infraan ja vihreään siirtymään lähivuosina. Näiden investointien positiivinen vaikutus vahvistaa tulevaisuuden uskon rinnalla seudun työllisyystilannetta ja verokertymiä. Käynnistymässä ovat esimerkiksi E18 Turun kehätien parantaminen Raision keskustassa sekä Turun ja Helsingin välille suunnitteilla oleva länsirata. Vihreän siirtymän osalta keskusteluja käydään esimerkiksi datakeskusten, aurinkovoiman, vetylaitosten sekä vetyverkoston sijoittumisesta alueelle.

Haluan kiittää henkilöstöä, luottamushenkilöitä, kuntalaisia, yrityksiä, yhdistyksiä, paikallisia ja seudullisia yhteistyötahoja, jotka olette olleet yhdessä mukana rakentamassa kuntastrategiamme mukaisesti mahdollisuuksien arkea.

Teemu Heinonen

kunnanjohtaja

Nousiaisten kuntastrategia 2030

Kuntalain mukaan talousarvio- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Nousiaisten kunnan taloussuunnitelmavuosina 2026-2028 noudatetaan valtuuston hyväksymää Nousiaisten kuntastrategia 2030. Talousarviovuoden 2026 toiminnalliset tavoitteet perustuvat kuntastrategiaan 2022-2025, koska uusi kuntastrategia ei ole ollut hyödynnettävissä talousarvion laadinnan yhteydessä. Kuntastrategia 2030 asiakirja on talousarvion liitteenä.

Talousarvion yleisperustelut kuntataloudessa yleisesti

Muuttuja	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
% muutos								
BKT, määrän muutos	3,0	2,1	-1,2	0,4	1,0	1,4	1,7	1,6
Palkkasumman muutos	5,1	6,4	4,9	1,9	2,8	4,6	4,4	4,5
Työttömyysaste	7,7	6,8	7,2	8,4	9,4	9,0	8,4	7,9

Tuloksen muodostuminen	2024	2025	2026	2027	2028
1. Toimintakate	-14,3	-15,4	-16,2	-16,6	-17,1
2. Verotulot	14,1	14,1	14,8	15,4	16,0
3. Valtionosuudet, käyttötalous	3,4	4,1	4,2	4,2	4,5
4. Rahoitustuotot ja kulut, netto	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
5. Vuosikate	3,6	3,0	3,2	3,1	3,7
6. Poistot	-2,9	-3,0	-3,1	-3,2	-3,3
7. Satunnaiset erät, netto	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0
8. Tilikauden tulos	1,1	0,4	0,1	0,0	0,4
Rahoitus					
9. Vuosikate	3,6	3,0	3,2	3,1	3,7
10. Satunnaiset erät	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0
11. Tulorahoituksen korjauserät	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
12. Tulorahoitus, netto	3,5	3,0	2,7	2,7	3,3
13. Käyttöomaisuusinvestoinnit	-4,8	-4,9	-5,1	-5,2	-5,4
14. Rahoitusosuudet ja myyntitulot	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
15. Investoinnit, netto	-3,9	-4,0	-4,2	-4,2	-4,5
16. Toiminnan ja investointien rahavirta	-0,4	-1,1	-1,4	-1,5	-1,2
17. Lainakanta	20,5	21,5	22,9	24,4	25,6
18. Kassavarat	6,5	6,3	6,1	5,9	5,6
19. Nettovelka (lainat - kassavarat)	14,0	15,2	16,9	18,6	19,9

(Lähde: Kuntaliitto, Kuntatalousohjelma syksy 2025)

Kuntien verotulot vuosina 2024-2028, milj. euroa

	2024	2025	2026	2027	2028
Kunnallisvero	9 993	10 079	10 688	11 073	11 568
Yhteisövero	1 768	1 637	1 740	1 840	1 915
Kiinteistövero	2 334	2 352	2 379	2 428	2 511
Kaivosmine- raalivero	19	19	20	21	21
Yhteensä	14 114	14 087	14 827	15 362	16 015
Manner- Suomen keskimääräinen kunnallisvero- prosentti	7,46	7,54	7,54	7,54	7,54
Kuntien osuus yhteisöveron tuotosta	23,69	23,65	22,84	25,49	25,80

(Lähde: Kuntaliitto, Kuntatalousohjelma syksy 2025)

Väestötilanne 31.10.2025 Nousiaisissa on 4 670 asukasta eli lisääntynyt 11 henkilöllä tilin-
päätosluukuun 2024 verrattuna (4659).

Väestön ikäjakauma Nousiaisissa 2024-2028:

	2024	2025	2026	2027	2028
0-6v	325	322	319	313	297
7-16v	653	634	615	600	589
17-19v	178	176	178	175	182
20-64v	2520	2526	2526	2523	2522
65-74v	581	584	571	560	557
75-84v	324	338	355	381	392
85v-	112	108	116	118	125
YHT.	4693	4688	4680	4670	4664

Lähde: Tilastokeskus, väestöennuste v. 2024 päivitys, julkaistu 10/2024.

Työttömyysasteen kehitys Nousiaisissa:

kuukausi	%
loka 2025	6,6
syys 2025	6,4
elo 2025	6,4
heinä 2025	7,5
kesä 2025	7,0

touko 2025	6,2
huhti 2025	6,5
maalisk 2025	6,5
helmi 2025	6,1
tammik 2025	6,4
jouluk 2024	6,5
marrask 2024	5,7
lokak 2024	5,5

Lähde: Työllisyyskatsaukset/ELY-keskus

Palkkamenot

Palkkamenoihin on talousarviovuonna 2026 varattu 1,5 %:n korotus. Suunnitelmavuosille palkkojen korotus on huomioitu 1,5 %:n korotuksella vuonna 2027 ja 1,0 %:n korotuksella vuonna 2028.

Valtionosuudet v. 2023 – 2028 (ts-vuodet alustaviin laskelmiin perustuen)

	TP 2024	MTA 2025	KV 2026	Ero%	TS 2027	TS 2028
VALTIONOSUUDET	6 099 927	5 581 193	5 654 665	1,3	5 654 665	5 654 665
Kunnan peruspalv.valt.osuus	2 086 991	2 616 624	2 713 737	3,7	2 713 737	2 713 737
Verotul.perust.valt.os.tasaus	1 892 611	1 757 846	1 740 195	-1,0	1 740 195	1 740 195
Veromenetysten kompensaatiot	778 489	383 162	377 172	-1,6	377 172	377 172
Opet.-ja kult.toim.muut valt.o	991 836	823 561	823 561	0,0	823 561	823 561
Hark.var.valt.osuuden korotus	350 000	0	0		0	0

Verotulot v. 2023 – 2028

Yhteenveto						
TILIVUOSI	2023	2024	2025**	2026**	2027**	2028**
Verolaji						
Kunnallisvero	9 289	9 807	9 616	10 253	10 535	10 992
Muutos %	-48,4	5,6	-1,9	6,6	2,8	4,3
Yhteisövero	361	280	326	362	384	403
Muutos %	-38,3	-22,5	16,6	11,1	6,0	5,0
Kiinteistövero	917	1 135	1 151	1 153	1 153	1 153
Muutos %	-1,8	23,8	1,3	0,2	0,0	0,0
VEROTULO KIRJATTAVA	10 567	11 222	11 093	11 768	12 072	12 548
Muutos %	-45,9	6,2	-1,2	6,1	2,6	3,9

Lähde: Kuntaliiton veroennustekehikko syyskuu 2025

Veroprosentit Nousiaisissa 2022-2026

		2022	2023	2024	2025	2026
	Tulovero%	21,50	8,86	9,1	9,1	9,1
Kiinteistövero%	yleinen kiinteistövero	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1
	maapohjan kiinteistövero			1,3	1,3	1,3
	vak.asunto	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6
	muut	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
	rakent. rak.paikka	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
	yleishöd yhteisön rak. ja maapohja		0,0	0,0	0,0	0,0
	voimalaitosrak.					3,1

Valtuustoon nähden sitovat tulosalueet:

tulosalueet bruttositovia pl. vapaa-ajan palvelut

Toimielin	Tulosalue
Keskusvaalilautakunta	Vaalit
Tarkastuslautakunta	Tarkastustoimi
Kunnanhallitus	Keskushallinto
	Työllisyyspalvelut (1.1.2025 alk.)
Kasvatus- ja sivistyslautakunta	Varhaiskasvatus
	Koulutuspalvelut
	Kirjasto- ja kulttuuritoimi
	Vapaa-ajan palvelut (nettobudjettiyksikkö)
	Hyte ja kotoutuminen (1.1.2026 alk)
Tekninen lautakunta	Ympäristötoimi
	Tekniset palvelut
	Tekniset tukipalvelut

Talousarvioasetelma hyväksytty valtuustossa 26.5.2025 § 28

Tavoitteet tytäryhtiöille vuodelle 2026

Nousiaisten kunnan konserniohjeen 26.2.2024 / 3 § mukaan valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohto neuvottelee tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhteisöjen toiminta on kuntakonsernin kokonaisedun mukaista. Tytäryhteisöjen taloussuunnitelmien tulee perustua valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Tytäryhteisön hallitus vastaa asianmukaisen taloudenhoidon järjestämisestä. Konsernijohto pyrkii tukemaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Nousiaisten Vesi Oy

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA

Panostamme yksilöllisiin laadukkaisiin peruspalveluihin	
Tavoite	Puhtaan talousveden toimittaminen asiakkaille ja toimiva jätevesihuolto.
Toimenpide	Verkoston toimivuudesta huolehtiminen (mm. tarkkailu ja kunnossapito).
Arviointikriteeri / mittari	Säännölliset talous- ja jäteveden laatumittaukset määrätellyistä kohteista ja mahdollisten pumppaamo- ja vuotojen seuranta.
Tavoitetaso	Asiakkaiden tarpeisiin toimitetaan puhdasta talousvettä ja toimiva jätevesihuolto ilman ympäristöhaittoja.

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA

Panostamme yksilöllisiin laadukkaisiin peruspalveluihin	
Tavoite	Toimiva kunnallistekniikka (vesi- ja jätevesihuolto) kaikilla alueilla, joista kunta luovuttaa omakoti-, rivitalo- ja yritystontteja.
Toimenpide	Varaudutaan investointisuunnitelmassa tuleviin rakennushankkeisiin ajoissa ja hoidetaan rakentamissuunnitelmat valmiiksi ajoissa. Tehdään kilpailutus ja rakentaminen yhdessä kunnan hankkeiden kanssa.
Arviointikriteeri / mittari	Hankkeet etenevät suunnitellussa aikataulussa ja suunnitelmien mukaisesti yhdessä kunnan rakennuttamisten kanssa.
Tavoitetaso	Hankkeet toteutuneet suunnitellussa aikataulussa ongelmitta ja kustannukset ovat pysyneet arvioidussa.

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA

Teemme asiat kustannustehokkaasti, kehitämme ennakkoluulottomasti palvelujamme ja johdamme tiedolla	
Tavoite	Laskuttamattoman vesimäärän pienentäminen ja viemäriverkoston vuotovesien vähentäminen.
Toimenpide	Mittakaivojen rakentaminen vesijohdon runkolinjoihin ja

	viemäriverkoston saneeraukset.
Arviointikriteeri / mittari	Laskuttamattoman vesimäärän kuukausittainen muutos ja pumpatun jätevesimäärän vertaaminen kuivaan kauteen.
Tavoitetaso	Laskuttamaton vesimäärä (Maskusta ostetun ja Nousiaisten alueen asiakkaille myydyin vesimäärän erotus) pienempi kuin edellisenä vuotena ja pumpatun jätevesimäärän vakiinnuttaminen.

Nousiaisten Kuntakiinteistöt Oy

Teemme asiat kustannustehokkaasti, kehitämme ennakkoluulottomasti palvelujamme ja johdamme tiedolla	
Tavoite	Hyvinvointialueelle vuokrattujen sosiaali- ja terveystalvelujen sekä pelastustoimen toimitilojen vuokraustoiminta on kannattavaa, yhtiötä kehitetään aktiivisesti ja kiinteistöjä johdetaan tiedolla.
Toimenpide	Yhtiön omistuksessa olevien kiinteistöjen ylläpidosta huolehditaan, seurataan ja pyritään vaikuttamaan kiinteistöjen käyttökustannuksiin ja yhtiön hallinnolliset kulut pidetään maltillisena.
Arviointikriteeri / mittari	Vuokratulot, kiinteistöjen ylläpitokulut, yhtiön liikevoitto tai -tappio
Tavoitetaso	Yhtiön vuokraustoiminta on kannattavaa, kiinteistöjä johdetaan tiedolla ja yhtiö tuottaa maltillista liikevoittoa.

Talouden tasapainottaminen

Kuntalain 110 §: n mukaan kunnan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Nousiaisten kunnan tase on ylijäämäinen +2 091 348 euroa tilanteessa 31.12.2024. Nousiaisten kunnan talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2024-2026 on hyväksytty valtuuston kokouksessa 4.12.2023 § 71. Talouden tasapainottamisohjelman tavoitteeksi on määritelty, että noin 1,6 miljoonan vuosittainen käyttötalousvaje saadaan oikaistua vuoteen 2026 mennessä. Vuosikatteen tulee säilyä positiivisena ja taseeseen ei kerry alijäämää vuosien 2024-2026 aikana.

Kunnanhallituksella on kokonaisvastuu talouden tasapainottamisohjelman toimeenpanosta. Lautakunnat vastaavat käytännön toimenpiteiden toteuttamisesta valtuuston päättämällä tavalla ja päätetyssä aikataulussa. Kunnanjohtaja ja osastopäälliköt vastaavat tasapainottamisohjelman toimeenpanon valmistelusta ja toteuttamisen raportoinnista kunnanhallitukselle. Kunnanhallitus raportoi valtuustolle puolivuositain osavuosisraporttien yhteydessä yksityiskohtaisesti tasapainottamisohjelman toteutumisesta. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on seurata ohjelman toteutumista aikataulussa ja raportoida mahdollisista poikkeamista viipymättä valtuustolle.

Kestävä kehitys ja ilmastosuunnitelma

Ympäristöministeriön rahoittama Nousiaisten kunnan ilmastosuunnitelma 2030 valmistui keväällä 2025 ja hyväksyttiin valtuustossa 7.4.2025 §12. Rahoituksen saamisen edellytyksenä oli, että ilmastosuunnitelman edistämistä koskevat vuotuiset toimenpiteet hyväksytään kunnan talousarvion yhteydessä vuosittain.

Vuonna 2026 merkittävimpiä toimenpiteitä ovat seuraavat kestävän kehityksen hankkeet:

- Luonnon monimuotoisuutta korostavan leikkipuiston rakentaminen Karhunperkkö III -asuinalueelle. Kokonaisbudjetti 72 949,00 €, johon VS Ely myöntänyt tukea 40 851,44 € (Yleishyödylliset ympäristö- ja ilmastoinvestoinnit, teema: luonnon monimuotoisuus).
- Askaisten- ja Mynälahden valuma-alueyhteistyöhanke. Varsinais-Suomen ELY-keskus on myöntänyt rahoituksen. Hankkeen kokonaisbudjetti on 87 550,00 euroa. Koordinaattorina toimii Valonia, ja muut mukana olevat organisaatiot ovat Naantalinn kaupunki, Maskun kunta, Nousiaisten kunta, Mynämäen kunta, Vehmaan kunta & Vehmaan vesistöjen hoito- ja suojeluyhdistys, Taivassalon kunta ja Kustavin kunta. Hanke on käynnissä vuodet 2025-2027.
- Traficom on myöntänyt Kuntien kävelyn ja/tai pyöräliikenteen edistämishjelmien laadintaa varten valtionavustusta, josta Nousiaisten kunnalle yhteensä 15 000 euroa. Hanke on käynnissä 2025-2026.
- Maskun kunta, Mynämäen kunta ja Nousiaisten kunta ovat hakemassa Varsin Hyvä- ja Ravakka Leader-ryhmiltä rahoitusta Akselireitin opasteiden ja viitoitusten valmistamista ja asentamista varten vuodelle 2026.

KÄYTTÖTALOUS TULOSALUEITTAIN

KESKUSVAALILAUTAKUNTA/Vaalit

1. Tulosalueen kuvaus

Keskusvaalilautakunta huolehtii vaalien läpiviennistä lain edellyttämällä tavalla.

2. Tulosalueen nykytilanne

Keskusvaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään viisi.

Keskusvaalilautakunta vastaa esimerkiksi ehdokasasettelusta, ääntenlaskennasta ja vaalituloksen julistamisesta.

3. Toimintaympäristön muutokset

Vuonna 2026 ei sääntömääräisiä vaaleja.

4. Vuoden 2026 talousarvion tavoitteet:

Vuodelle 2026 ei aseteta tavoitteita, koska tuolloin ei järjestetä sääntömääräisiä vaaleja.

5. Suunnitelmakausi 2027-2028

Vuonna 2027 on eduskuntavaalit. Vuonna 2028 ei järjestetä säännönmukaisia vaaleja.

6. Tunnusluvut:

Tunnusluku	Tp 2024	TA 2025	TA 2026	Ts 2027	Ts 2028
Kokousten määrä	4	10	0	3	
Äänestys% kunn. vaalit		60			
Äänestys% presidentinv.	77,9/70,8				
Äänestys% eu-vaalit	38				
Äänestys% eduskuntav.				76	
Äänestys% aluevaalit		47			

7. Talous

100 VAALIT	TP 2024	MTA 2025	KV 2026	Ero%	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	25 375	3 000	0	-100,0	8 400	0
TOIMINTATUOTOT	25 375	3 000	0	-100,0	8 400	0
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-12 772	-8 398	0	-100,0	-1 968	0
PALKAT JA PALKKIOT	-11 182	-7 840	0	-100,0	-1 750	0
HENKILÖSIVUKULUT	-1 590	-558	0	-100,0	-218	0
ELÄKEKULUT	-1 337	-495	0	-100,0	-187	0
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-252	-63	0	-100,0	-31	0
PALVELUJEN OSTOT	-2 407	-6 250	0	-100,0	-1 350	0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-5 386	-1 750	0	-100,0	-300	0
TOIMINTAKULUT	-20 565	-16 398	0	-100,0	-3 618	0
TOIMINTAKATE	4 811	-13 398	0	-100,0	4 782	0

TARKASTUSLAUTAKUNTA/Tarkastustoimi

1. Tulosalueen kuvaus

Valtuuston valitsemat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja vastaavat kunnan ulkoisesta valvonnasta. Tarkastuslautakunta vastaa hallinnon ja talouden tarkastamisen järjestämisestä sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Valtuuston valitsema tilintarkastaja tarkastaa kunnan kunkin tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen.

2. Tulosalueen nykytilanne

Tarkastuslautakuntaan kuuluu kuusi jäsentä, jotka suorittavat kuntalain mukaista arviointityötä. Tilintarkastuspalvelut ostetaan tilintarkastusyhteisöltä.

3. Toimintaympäristön muutokset

Tarkastuslautakunnan alaisessa toiminnassa ei ole tapahtunut muutoksia.

4. Vuoden 2026 talousarvion tavoitteet:

Tavoite	Arviointikertomuksesta on hyötyä päätöksentekijöille
Toimenpide	Arviointikertomuksessa esitetään kunnan toiminnan kehittämiseen ehdotuksia
Arviointikriteeri / mittari	Kehittämisehdotusten määrä
Tavoitetaso	3 kpl kehittämisehdotuksia
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätösvaihe

Tavoite	Viranhaltijoiden ja työntekijöiden haastattelut ovat tarkoituksenmukaisia arvioinnin tarkoitukseen
Toimenpide	Annetaan haastateltaville kysymykset etukäteen
Arviointikriteeri / mittari	Kyselylomakkeen tms. etukäteisvalmistelun käyttö
Tavoitetaso	Haastatelluista 100 % saa kysymykset etukäteen
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätösvaihe

5. Suunnitelmakausi 2027-2028

Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen yhteistyö takaavat riittävän kunnan tulokellisuuden ja tavoitteiden toteutumisen arvioinnin. Tarkastuslautakunta varmistaa, että tilintarkastuksella on riittävät resurssit suorittaa työnsä julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti.

6. Tunnusluvut:

Tunnusluku	Tp 2024	Ta 2025	TA 2026	Ts 2027	Ts 2028
Kokousten määrä	5	5	6	6	6
Tarkastuspäivät	9	10	10	10	10

7 Talous

110 TARKASTUSTOIMI	TP 2024	MTA 2025	KV 2026	Ero%	TS 2027	TS 2028
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-1 723	-1 454	-1 842	26,7	-1 869	-1 887
PALKAT JA PALKKIOT	-1 638	-1 400	-1 800	28,6	-1 827	-1 845
HENKILÖSIVUKULUT	-85	-54	-42	-22,2	-42	-42
ELÄKEKULUT	-54	-51	-42	-17,6	-42	-42
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-31	-3	0	-100,0	0	0
PALVELUJEN OSTOT	-7 319	-9 500	-15 120	59,2	-15 120	-15 120
TOIMINTAKULUT	-9 043	-10 954	-16 962	54,8	-16 989	-17 007
TOIMINTAKATE	-9 043	-10 954	-16 962	54,8	-16 989	-17 007

KUNNANHALLITUS/Keskushallinto

1. Tulosalueen kuvaus

Kuntalain 38 §:n mukaan kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kunnanhallituksen tehtävänä on:

1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;

- 2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- 3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- 5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- 6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- 7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Keskushallinnon tulosalue muodostuu kunnanjohtajasta ja hallinto- ja talousosastosta. Hallinto- ja talousosasto hoitaa keskitettyjä yleishallinnon sekä talous- ja palkkahallinnon tehtäviä ja tuottaa tukipalveluja muille tulosalueille. Tulosalueen vastuulle kuuluvat valtuuston ja kunnanhallituksen asioiden valmistelu sekä päätösten täytäntöönpano. Lisäksi tulosalue vastaa ja huolehtii omalta osaltaan tietohallinnosta, kunnan tiedotuksesta, asiakirjahallinnosta sekä asiakaspalvelutehtävistä. Tulosalue vastaa myös kunnan elinvoimapolitiikan johtamisesta, kaavoituksesta, maapolitiikasta, ympäristöterveydenhuollosta, tasausmaksusta (Kunnat ja hyvinvointialueet maksavat tasausmaksua v. 2023 alusta alkaen, kun eläkemenoperusteinen maksu poistui).

2. Tulosalueen nykytilanne

Keskushallinnon henkilöstö työskentelee kunnanvirastolla (Moisiontie 19). Maaseutuhallinto toimii hallinto- ja talousosaston alaisuudessa omana erillisyyksikkönään yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kunnan luottamushenkilöorganisaation muodostavat valtuusto, tarkastuslautakunta, kunnanhallitus ja lautakunnat. Vaikuttamistoimielimiä ovat nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto. Kunnassa on käytössä osallistuva budjetointi, jossa asukkaat ideoivat ja äänestämällä päättävät tietyn rahasumman käytöstä. Verkkosivuilla on kootusti henkilöstön ja luottamushenkilöiden yhteystiedot, lisäksi käytössä on erillinen palautekanava ja kuntalaisaloite.fi -palvelu.

Kunta tekee tiivistä ja säännöllistä yhteistyötä paikallisten ja seudullisten toimijoiden kanssa. Osa Nousiaisten kunnan palveluista järjestetään yhteistyössä muiden kuntien kanssa esimerkiksi seudullisen yhtiön kautta. Kuntien julkisoikeudellisen yhteistoiminnan muotoja ovat yhteinen toimielin, yhteinen virka, sopimus viranomastehtävän hoitamisesta ja kuntayhtymä. Kuntalain 109 §:n mukaisesti kuntien yhteistointia koskevat sopimukset ovat saatavilla yleisessä tietoverkossa.

Kunnassa on hyväksytty talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2024-2026 ja kuntastrategia 2030, jotka ohjaavat toimintaa ja taloutta. Lisäksi kunnassa on useita muita hyväksytyjä ohjelmia, kuten elinvoimaohjelma, hyvinvointisuunnitelma ja ilmastosuunnitelma, jotka huomioidaan arjen toiminnassa ja kehittämisessä. Ajantaisaiset kunnan toimintaa ohjaavat säännöt ja ohjeet ovat koottuna kunnan verkkosivuilla. Kunnassa on käytössä päätösten vaikutusten ennakoarviointi. Kunta julkaisee ostolaskudatansa vuosittain tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen.

Nousiaisten kunnalla on valmiuslakiin perustuva varautumisvelvoite. Varautumistyö on osa kunnan arjen toimintaa ja johtamista. Talousarviossa on vuosittain varauduttu mahdollisiin hankintoihin ja muihin etukäteistoimintoihin, joilla ylläpidetään tai kehitetään valmiutta kohdata äkillisiä häiriötilanteita tai poikkeusoloja.

Kunnan kokonaisturvallisuutta kehitetään ja hallitaan myös turvallisuussuunnitellulla. Kunnan turvallisuussuunnittelu on ennakoivaa toimintaa, jonka tavoitteena on vähentää häiriöitä, rikoksia, onnettomuuksia ja niistä johtuvia vahinkoja. Samalla pyritään ylläpitämään ja vahvistamaan turvallisuuden tunnetta paikallisesti.

3. Toimintaympäristön muutokset

Kunta-alan nykyinen yleinen virka- ja työehtosopimus astui voimaan 1.5.2025 alkaen ja on voimassa 29.2.2028 saakka. Kunta-alan sopimuskorotukset ovat sopimuskauden aikana yhteensä 7,37 prosenttia. Korotuksia jaetaan sekä yleiskorotuksia että paikallisina järjestelyerinä. Kun otetaan huomioon myös sopimuskauden sisälle sijoittuvat vanhat korotukset, sopimuskorotukset ovat kunnissa 9,58 prosenttia ja korkoa korolle laskien 9,94 prosenttia. Palkankorotukset haastavat tulevana vuosina kuntaa, sillä suurin osa kunnan menoista koostuu henkilöstömenoista.

Nousiaisten kunnan nykyinen päätearkisto sijaitsee Nummentielle vuokratiloissa. Uusi päätearkisto valmistuu Henrikin yhtenäiskoulun B-osan yhteyteen keväällä 2026. Arkiston aineiston siirtoon on varattu ylimääräistä henkilöstöresurssia vuodelle 2026. Sähköisen arkistoinnin järjestelmäkilpailutus toteutetaan vuonna 2026.

Keskushallinnon ja maaseutuhallinnon henkilöstön on tarkoitus siirtyä Henrikin yhtenäiskoulun vapautuvaan väistötilaan syksystä 2026 alkaen. Muuttoprojekti pyritään organisoimaan ja johtamaan siten, että tilapäinen vaikutus toimintoihin ja asiakkaisiin olisi mahdollisimman vähäinen. Talousarviossa on varattu määrärahat muuttoon liittyviin kustannuksiin. Muutolla arvioidaan olevan myönteisiä vaikutuksia esimerkiksi toimintaan, tehokkuuteen, johtamiseen, asiakaspalveluun ja tiedonkulkuun. Muuton myötä keskushallinnolla on nykyistä enemmän kokoustilaa käytössä, joka on ollut nykyisin haaste erityisesti aamu- ja iltapäivisin.

Nousiaisten kunnan työterveyshuoltoa koskeva sopimus päättyy 31.12.2026. Uuden työterveyshuoltoa koskevan sopimuksen kilpailutuksen valmistelu toteutetaan yhteistyössä muiden hankintaan osallistuvien kuntien kanssa. Henkilöstöetuja koskeva kilpailutus tullaan toteuttamaan vuoden 2026 aikana.

Vuonna 2026 jatketaan toimenpiteitä, joilla varmistetaan tietoturvan ja -suojan toteutuminen. Sähköisen asioinnin kehittämistä jatketaan ottamalla käyttöön mm. suomi.fi -viestit. Vuonna 2026 kartoitetaan, miten tekoälyä pystyttäisiin hyödyntämään kunnassa eettisesti, turvallisesti ja kustannustehokkaasti. Tämä edellyttää tekoälypolitiikan vahvistamista sekä kuntakohtaista ohjeistusta tekoälyn hyödyntämiseen.

Turun Seudun Kehitys Oy:n elinkeinosopimuksen palvelusopimus päättyy 31.12.2026. Tarkoituksena on neuvotella omistajakuntien kanssa uudesta sopimus- ja yhteistyörakenteesta huomioiden hankintalain mahdolliset muutokset.

Nousiaisten kunnan nykyinen talouden tasapainottamisohjelma päättyy 31.12.2026. Talousarviovuoden 2026 aikana, alustavasti keväällä 2026 käynnistetään uuden talouden tasapainottamisohjelman laadinta. Alustavasti ohjelma laaditaan vuosille 2027-2030.

Nousiaisten Kuntakiinteistöt Oy aloittaa toimintansa 1.1.2026 kuntalain 126 §:stä tulevan yhtiöittämisvelvoitteen perusteella. Yhtiöön siirretään alkuvaiheessa mahdollisesti Nousiaisissa sijaitseva Terveystalo, joka on vuokrattu Varhalle. Muiden ns. sote/pela-kiinteistöjen (Moisiokoti sekä Nummen ja Valpperin paloasemat) osalta jatketaan vuoden 2026 aikana selvittelyä niiden mahdollisesta siirrosta perustetulle kiinteistöyhtiölle tai niiden myymisestä ulkopuoliselle toimijalle.

Talousarviovuoden 2026 aikana käynnissä ovat Maskuntien alueen asemakaavan laadinta ja Nummen koulun asemakaavan muutos. Lisäksi talousarviovuoden aikana käynnistetään mahdollisesti uusia asemakaavahankkeita.

4. Vuoden 2026 talousarvion tavoitteet:

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA

Olemme yrittäjämönteisiä ja edistämme tapahtumien järjestämistä	
Tavoite	Kunta koetaan yrittäjämönteisenä, yritystoiminnan ja tapahtumien mahdollistajana.
Toimenpide	Järjestämme säännöllisesti yrittäjäkahveja, elinvoimatoimikunnan kokouksia, yhteisiä tilaisuuksia yrittäjien kanssa ja vierailuja yksittäisiin yrityksiin. Nousiaisissa toimivien yritysten tiedot päivitetään yhteydenottojen perusteella kunnan verkkosivuille. Kunnassa toimiville yrityksille tarjotaan näkyvyyttä kunnan tiedotuskanavilla. Viestimme aktiivisesti yrittäjille suunnatuista palveluista ja tapahtumista mm. uutiskirjeen avulla. Kehitetään Nummen keskustan soveltuvuutta ja kiinnostavuutta erilaisiin toritapahtumiin hyödyntämällä tapahtumien järjestäjien huomioita.
Arviointikriteeri / mittari	Järjestetyt tapahtumat, yrityskäynnit, uutiskirjeiden määrä, yrittäjiltä saatu palaute (mm. kuntabarometri).
Tavoitetaso	Yrittäjät kokevat kunnan yrittäjämönteisenä ja kunnassa järjestetään eri toimijoiden tapahtumia. Kunta viestii päätöksentekoon tulevista asioista sekä yrittäjille suunnatuista palveluista ja tapahtumista.
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

Lisäämme maanomistusta 8-tien läheisyydessä ja varmistamme kaavoituksella riittävän tonttitarjonnan asumisen ja yrittämisen tarpeisiin	
Tavoite	Kunnan maanomistuksen vahvistaminen keskittyy 8-tien läheisyyteen. Kunta huomioi kaavoituksen käynnistämässä asumisen ja yritystoiminnan tiedossa olevat tarpeet.
Toimenpide	Maanomistusta lisätään 8-tien läheisyydessä vapaaehtoisin kaupun, toissijaisesti maanvaihdon tai etuosto-oikeutta käyttäen. Uusien alueiden kaavoituksen käynnistämässä huomioidaan olemassa oleva tonttitarjonta sekä asumisen ja yrittämisen tiedossa olevat tarpeet. Edistämme vihreän siirtymän investointeja kuntaan sekä toimimme proaktiivisesti yritys- ja asuinkiinteistöjen lisäämiseksi kuntaan.
Arviointikriteeri / mittari	Päätökset maanhankinnasta/hankittu maanomistus, laaditut asemakaavat/asemakaavamuutokset.
Tavoitetaso	Nousiaisten kunnan maanomistus vahvistuu 8-tien läheisyydessä ja tonttitarjonta vastaa asumisen ja yrittämisen tarpeisiin.
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA

Teemme asiat kustannustehokkaasti, kehitämme ennakkoluulottomasti palvelujamme ja johdamme tiedolla	
Tavoite	Kunta panostaa tiedonhallinnan kehittämiseen. Painopisteinä ovat edelleen tiedonohjaussuunnitelman päivitys ja sähköisen arkistoinnin käyttöönotto. Kunta kehittää palvelujaan ja laajentaa sähköistä asiointia ottamalla käyttöön suomi.fi-viestit. Tietoturva parannetaan mm. uudella turvapostilla, joka mahdollistaa myös kuntalaisen/ asiakkaan lähettämät viestit ja liitteet tietoturvallisesti. Tekoäly tunnistetaan osana kunnan toimintaa ja sen tuomia mahdollisuuksia lähdetään hyödyntämään.
Toimenpide	Tiedonohjaussuunnitelman päivittäminen, sähköisen arkistoinnin käyttöönotto, sähköisen asioinnin kehittäminen, suomi.fi -viestien käyttöönotto, turvapostin vaihtaminen, tekoälypolitiikan ja ohjeiden laatiminen.
Arviointikriteeri / mittari	Sähköinen arkistointi on toteutuksen alla. Integraatiot eri järjestelmiin tehdään vaiheittain useiden vuosien aikana. Sähköistä asiointia kehitetty (mm. suomi.fi -viestit käytössä, turvaposti), tekoälypolitiikka, tekoälyn käyttöä koskeva ohjeistus.

Tavoitetaso	Kunnan tietoaaineisto asianmukaisesti luetteloitu ja arkistoitu osin sähköisesti, kuntalaisilla käytössä sähköisiä ja tietoturvallisia asiointikanavia, kunnalla tekoälypolitiikka ja tekoälyn käyttöä koskeva ohjeistus.
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

Tiedotamme aktiivisesti kunnan tapahtumista ja ajankohtaisista asioista	
Tavoite	Kunnan järjestämät tapahtumat, toimielinten kokoukset, osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet, muutokset ja hankkeet ovat kuntalaisten sekä sidosryhmien tiedossa.
Toimenpide	Kunnan verkkosivuilla, sosiaalisen median kanavissa, paikallislehdissä, kunta- ja vapaa-aikaesitteissä tiedotetaan kunnan tapahtumista ja ajankohtaisista asioista. Sähköinen tapahtumakalenteri otetaan nykyistä laajemmin käyttöön paikallisten toimijoiden toimesta.
Arviointikriteeri / mittari	Laaditut tiedotteet tapahtumista ja ajankohtaisista asioista. Sähköinen tapahtumakalenteri laajasti käytössä.
Tavoitetaso	Kunnan alueella järjestetyt tapahtumat ja ajankohtaiset asiat tavoittavat kuntalaiset ja sidosryhmät oikea-aikaisesti.
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

Olemme ratkaisuja etsivä joustava yhteistyökumppani	
Tavoite	Kunta osallistuu aktiivisesti paikallisiin ja seudullisiin yhteistyöselvityksiin ja -neuvotteluihin, yhtiö- ja osakaskokouksiin. Kunnanhallitus ottaa aktiivisesti kantaa omistajaohjauksen kannalta tärkeisiin kokonaisuuksiin ja evästää yhtiökokousedustajia. Talousarviovuonna keskiössä on toimiva yhteistyö Varsinais-Suomen hyvinvointialueen, Turun työllisyysalueen kuntien, Turun Seudun Kehitys Oy:n omistajakuntien, Rasion seudun koulutus kuntayhtymän omistajakuntien sekä Turun Seudun Vesi Oy:n omistajakuntien kanssa.
Toimenpide	Kunnasta on nimetyt edustajat yhtiö- ja osakaskokouksiin, yhtiöiden päätöksentekoa seurataan ja otetaan kantaa omistajaohjauksen kannalta tärkeisiin kokonaisuuksiin ja evästetään kokousedustajia. Kustannustehokkuutta lisätään systemaattisella kumppanuudella (mm. tapahtumajärjestelyt, toimintatavat, prosessit), kannustetaan yhteistyötahoja hankeideointiin ja ohjataan toimijoita yhteen.

Arviointikriteeri / mittari	Yhtiö- ja osakaskokouksiin on nimetyt edustajat. Kunnan osallistumiset yhteistyötapaamisiin ja -kokouksiin, kunnanhallituksen evästyksset ja omistajaohjauslinjaukset.
Tavoitetaso	Yhteistyö kunnan kanssa koetaan luontevaksi ja mutkattomasti. Tiedonkulku yhteistyökumppaneiden kanssa on toimivaa ja yhteistyökumppanit tietävät kunnan odotukset yhteistyöltä. Kunta osallistuu yhteisten asioiden ratkaisuun ja kunnan tärkeimmät yhteistyöasiat etenevät.
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ LUONNOSTA

Meille henkilöstö on tärkeä, kehitämme esihenkilötyötä ja rakennamme myönteistä työnantajakuva	
Tavoite	Järjestämme säännöllisesti kunnanviraston, johtoryhmän ja esihenkilöiden palaverreja. Laadimme koko henkilöstöä koskevia henkilöstökirjeitä ja -kyselyitä muiden osastojen kanssa yhteistyössä. Teemme henkilöstöpoliittisia linjauksia henkilöstöä kuullen ja yhteistoiminnassa. Laadimme ohjeistusta esihenkilöille ja mahdollistamme henkilöstön kehittymisen. Pidämme huolta työntekijöidemme hyvinvoinnista.
Toimenpide	Kunnanvirasto ja johtoryhmä kokoontuvat viikoittain, lisäksi esihenkilöpalaverit noin 7-8 kertaa vuodessa vaihtelevilla teemoilla. Yhteistoimintaryhmän kokousten järjestämisessä huomioidaan yhteistoiminnan vuosikello. Henkilöstökirjeitä ja -kyselyjä laaditaan koko henkilöstöä koskevista asioista. Kilpailutetaan henkilöstöedut ja työterveyspalvelut. Henkilöstöetujen kilpailutuksen tarkoituksena on laajentaa etujen valikoimaa ja mahdollistaa näin työntekijän tarpeisiin parhaiten sopiva tyky-toiminta. Virkistystyöryhmän toimintaa jatketaan.
Arviointikriteeri / mittari	Pidetyt henkilöstöpalaverit, yhteistoimintaryhmän kokoukset, säännölliset henkilöstökirjeet ja -kyselyt. Henkilöstöedut kilpailutettu. Virkistystyöryhmän järjestämät tapahtumat.
Tavoitetaso	Henkilöstö saa työnsä suorittamista varten tarvitsemansa tiedot, tiedonvaihto henkilöstön, esihenkilöiden ja osastojen välillä toimii. Koko henkilöstö innostetaan mukaan työnantajan kuvan rakentamiseen, toiminnan kehittämiseen, aktiiviseen arkeen sekä omasta työhyvinvoinnista huolehtimiseen.

Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

5. Suunnitelmakausi 2027-2028

Nousiaisten kunnan työterveyshuoltoa koskeva sopimus päättyy 31.12.2026. Uuden työterveyshuoltoa koskevan sopimuksen kilpailutuksen valmistelu tulee aloittaa hyvissä ajoin suunnitelmavuosien aikana yhteistyössä muiden hankintaan osallistuvien kuntien kanssa.

Keskustan ja Kirkonseudun osayleiskaavan päivittäminen on tarkoitus aloittaa vuonna 2027. Tavoitteena on osoittaa uusia rakennuspaikkoja Keskustan ja Kirkonseudun alueelle. Lisäksi tarkastelussa on osoittaa lisää yritysalueita sähköaseman läheisyyteen Laaleisissa.

Taloussuunnitelmavuodelle 2027 on alustavasti suunnitteilla Keskustan ja Kirkonseudun osayleiskaavan päivityksen käynnistäminen uuden aluerajauksen määrittämisellä ja tarvittavien selvitysten laadinnalla. Alustavasti yleiskaavan päivityksen kaavoituskustannukset ovat noin 150 000 euroa, joista noin 50 % aiheutuu selvityksistä ja toiset 50 % kaavan laadinnasta. Yleiskaavan päivityksen valmistuminen menee arviolta vuosille 2029-2030. Taloussuunnitelmavuosien luvuissa ei ole toistaiseksi huomioitu Keskustan ja Kirkonseudun osayleiskaavan päivityksen kustannuksia. Yleiskaavan päivityksellä tavoitellaan ensisijaisesti uusien rakennuspaikkojen osoittamista asumiseen sekä voimalaitosten ja yritysalueiden sijoittamista sähköaseman ja VT8 läheisyyteen Laaleisiin.

Sähköistä arkistointia laajennetaan järjestelmäintegraatioiden avulla systemaattisesti ja hallitusti erillisen suunnitelman mukaisesti.

6. Tunnusluvut:

Tunnusluku	Tp 2024	TA 2025	TA 2026	Ts 2027	Ts 2028
Asukasluku/Tilastokeskus	4 659	4 678	4680	4680	4680
Yrityskanta/Tilastokeskus	-	432	440	450	455
Asemakaavoitetut omakotitontit (rak. valmis)	31	31	37	47	47
Asemakaavoitetut rivi- ja kerrostalotontit (rak. valmis)	-	4	7	7	7
Asemakaavoitetut yritystontit (rak. valmis)	-	9	8	8	8
Veroprosentti	9,1	9,1	9,1	9,1	9,1

7. Vakinainen henkilöstö:

Nimike	Tp 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
kunnanjohtaja	1	1	1	1	1
hallintojohtaja	1	1	1	1	1
taloussuunnittelija	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

asianhallintasihteeri	1	1	1	1	1
kirjanpitäjä	1	1	1	1	1
järjestelmäasiantuntija	1,5*	1	1	1	1
toimistosihteeri	1	1	1	1	1
elinvoimapäällikkö	1	1	1	1	1
hallinnon asiantuntija		0,5	0,5	0,5	0,5

*Järjestelmäasiantuntijan eläköityminen kesken vuotta v.2024

**Kunnanjohtajan ja elinvoimapäällikön työajasta osa on suunnattu työllisyyspalvelut-tulosalueelle (kunnanjohtaja 10%, elinvoimapäällikkö 20%).

8. Määräaikainen henkilöstö:

Nimike	31.12.2025	TA 2026
arkistonhoitaja	-	0,5

9. Talous

120 KESKUSHALLINTO	TP 2024	MTA 2025	KV 2026	Ero%	TS 2027	TS 2028
TOIMINTA TUOTOT						
MYYN TITUOTOT	1 738	2 000	0	-100,0	0	0
MAKSUTUOTOT	80	0	0		0	0
TUET JA AVUSTUKSET	4 491	0	0		0	0
MUUT TOIMINTA TUOTOT	144 085	90 000	95 000	5,6	95 000	95 000
TOIMINTA TUOTOT	150 393	92 000	95 000	3,3	95 000	95 000
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-713 618	-631 095	-677 656	7,4	-687 550	-694 245
PALKAT JA PALKKIOT	-591 171	-520 840	-558 137	7,2	-566 508	-572 172
HENKILÖSIVUKULUT	-122 448	-110 255	-119 519	8,4	-121 042	-122 073
ELÄKEKULUT	-107 722	-97 744	-105 161	7,6	-106 470	-107 357
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-14 726	-12 511	-14 358	14,8	-14 572	-14 716
PALVELUJEN OSTOT	-584 765	-640 942	-614 249	-4,2	-607 779	-607 779
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-22 215	-26 350	-32 445	23,1	-32 445	-32 445
AVUSTUKSET	-193 957	-2 000	0	-100,0	0	0
MUUT TOIMINTAKULUT	-88 301	-83 397	-78 871	-5,4	-78 871	-78 871
TOIMINTAKULUT	-1 602 856	-1 383 784	-1 403 221	1,4	-1 406 645	-1 413 340
TOIMINTAKATE	-1 452 463	-1 291 784	-1 308 221	1,3	-1 311 645	-1 318 340

KUNNANHALLITUS/Työllisyyspalvelut

1. Tulosalueen kuvaus

Kunnanhallitus vastaa kuntien välisestä yhteistoiminnasta sekä muusta yhteistoiminnasta. Lakisääteiset, julkiset työllisyyspalvelut siirtyivät työ- ja elinkeinotoimistoilta kuntien järjestämisvastuulle 1.1.2025 alkaen. Uudistuksen tavoitteena on ollut työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamisen parantaminen sekä työllistymisen nopeuttaminen. Tavoitteena on ollut myös tuoda julkiset työllisyyspalvelut lähemmäksi asiakkaita osaksi kuntien elinvoimatehtäviä.

Nousiainen on hyväksynyt Turun työllisyysaluetta koskevan yhteistoimintasopimuksen 23.10.2023 (täydennetty 11.11.2024), jonka perusteella Turun kaupunki toimii työllisyysalueen vastuukuntana.

Tulosalue vastaa lakisääteisten työllisyyspalvelujen rahoittamisesta, työllisyyspalvelujen toiminnan seurannasta ja ohjaamisesta sekä työttömyysetuuksien kuntaosuuksista. Nousiaisten kunnan lähipalvelut tuotetaan Raision lähipalvelupisteessä perustuen 11.11.2024 hyväksytyyn yhteistoimintasopimukseen lähipalveluiden tuottamisesta Turun työllisyysalueen läntisellä toiminta-alueella. Sopimukseen perustuen Raision kaupunki järjestää lähipalvelut Maskulle, Mynämäelle, Naantalille, Nousiaisille, Raisiolle ja Ruskolle.

Tulosalueelta myönnetään yrityksille vuosittain kunnanhallituksen vahvistamien ehtojen perusteella nuorten kesätyötukea nousiaislaisen 14-20 –vuotiaan nuoren palkkaamiseen kesätyöjakson aikana.

2. Tulosalueen nykytilanne

Lakisääteiset työllisyyspalvelut jaotellaan neljään kategoriaan seuraavasti: lähipalvelut, keskitetyt palvelut, tukipalvelut ja yhteiset hankinnat. Lähipalveluja tuotetaan lähtökohtaisesti toiminta-alueilla, joita varten laaditaan sopimus viranomaistehtävän hoidosta. Sopimuksella toimivaltaa siirretään vastuukunnasta toiminta-alueen kuntien viranhaltijoille. Keskitetyt palvelut täydentävät lähipalveluja ja ne viedään lähelle asiakasta monikanavaisesti (mm. digi, puhelin, jalkautuen). Keskitetyt palvelut, yhteiset hankinnat ja tukipalvelut tuotetaan vastuukunnasta.

Turun työllisyysalueen toimintaa on ohjaamassa alueen 23 kunnan yhteinen kuntajohtajakokous, johtoryhmä, talouden arviointi- ja seurantaryhmä sekä työllisyyden neuvottelukunta. Turun kaupungin organisaatioon kuuluvassa työllisyysaluelautakunnassa on 13 valtuustojen toimikaudekseen valitsemaa jäsentä. Turun läntisten kuntien: Maskun kunnan, Mynämäen kunnan, Naantalin kaupungin, Nousiaisten kunnan, Raision kaupungin ja Ruskon kunnan valtuustot valitsevat toimielimeen kaksi (2) jäsentä ja näille henkilökohtaiset varajäsenet. Varajäsenten on oltava eri kunnista kuin jäsenten.

TE2024 -uudistuksen rahoitus tulee jokaiselle kunnalle yleiskatteisena valtionosuuslisäyksenä ja työllisyysalueen kuntien kesken määritellään erikseen palveluiden kustannusarviot sekä kustannustenjakomallit. Nousiaisten kunnalla on TE2024 -uudistukseen liittyvä rahoitusvastuu ja vastuukunnalla on järjestämisvastuu.

3. Toimintaympäristön muutokset

Työllisyyttä koskeva toimintaympäristö on voimakkaassa murroksessa. Toimintaan vaikuttavat lainsäädännölliset tekijät, mutta myös ulkoisen ympäristön tuomat haasteet ja mahdollisuudet. Vihreä siirtymä, digitalisaatio, tekoäly ja kansainvälistyminen maahanmuuton kasvuineen luovat uusia mahdollisuuksia yrityksille ja työntekijöille. Samalla ne myös edellyttävät eri osapuolilta osaamisen kehittämistä. Työvoimakoh- taannon vaikeudet sekä taloudellinen epävarmuus vaikuttavat elinvoiman kehitty- seen myös tulevien vuosien aikana.

Yleinen toimintaympäristön epävarmuus, työttömyyden kasvu ja valtion julkiset leik- kaukset vaikuttavat kulutukseen, ostovoimaan ja yritysten investointi- ja rekrytointi- valmiuteen. Erityisesti suhdanneherkkä rakennusala on kärsinyt viime vuosien ai- kana talouden heikosta tilanteesta. Tähän vaikuttavat muun muassa työttömyys, epävarmuudet, kansainväliset kriisit ja kuluttajien heikko luottamus talouden kas- vuun. Talousanalyytikot ovat varovaisen optimistia talouden suotuisampaan kehityk- seen vuoden 2026 aikana. Työttömyyslukujen ennustetaan kuitenkin pysyvän edel- leen korkeina.

Ennen uudistusta (31.12.2024 asti) kunta maksoi yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneen työnhakijan etuudesta 50 % ja yli 1000 päivää saaneen työnhakijan etuu- desta 70 %. Nykyisessä 1.1.2025 voimaan astuneessa kannustinmallissa etuuslajit on harmonisoitu, maksuvastuuta on aikaistettu ja porrastettu tiiviimmäksi.

Nousiaisissa toiminnan painopisteenä tulee olemaan pitkittyvän työttömyyden eh- käisy työttömyyden varhaisessa vaiheessa. Erityisen halutaan minimoida nuoriso- työttömyyden kasvua ja nuorten pitkäaikaista työttömyyttä. Nousiaisten kunnassa on käytössä nuorten kesätyötuki, joka on suunnattu yrityksille paikallisten nuorten työllistämiseen. Työnhakijoiden osaamisen, kehittämisen ja työkyvyn tukemiseen panostetaan yhteistyössä työvoimapalvelujen tuottajien ja oppilaitosten kanssa.

Työ- ja elinkeinoministeriön kevään 2025 työmarkkinaennuste ennakoi vuosille 2026 ja 2027 työllisyyden kasvua, mutta pitkäaikaistyöttömyys uhkaa kohota hyvin korkeaksi. Ennuste ulottuu vuoden 2027 loppuun asti.

4. Vuoden 2026 talousarvion tavoitteet:

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA

Panostamme yksilöllisiin laadukkaisiin peruspalveluihin	
Tavoite	Turun työllisyysalueen avulla panostamme työllisyyttä edistäviin, yritysten työllistämistä tukeviin, laadukkaisiin peruspalveluihin.
Toimenpide	Olemme yhteistyössä paikallisten yritysten ja muiden si- dosryhmien sekä seudullisten elinvoimatoimijoiden kanssa edistääksemme kustannustehokasta ja kehittä- mismyönteistä työvoimapolitiikkaa. Teemme yhteistyötä oppilaitosten kanssa mahdollistaaksemme työvoiman ja työnantajien osaamisen ylläpitämisen ja kehittämisen.

	Viestimme tehokkaasti Turun työllisyysalueen ja kunnan palveluista (mm. Alkavan yrittäjän neuvonta ja starttirahakemusten lausunnot). Edistämme yhteistyössä työllisyyspalvelujen ja Business Turun kanssa yritystoimintaa sen eri kehitysvaiheissa.
Arviointikriteeri / mittari	Työvoiman määrä, työttömien määrä, pitkäaikaistyöttömien määrä (yli 12 kk), työttömyysetuuksien kehitys, Turun työllisyysalueen talousseurantatiedot ja lopulliset vuosittaiset palvelukustannukset.
Tavoitetaso	Työvoiman määrän kasvattaminen, työttömyysprosentin aleneminen, pitkäaikaistyöttömien määrän väheneminen, kustannustehokkaat ja oikein kohdennetut palvelut.
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

Panostamme yksilöllisiin laadukkaisiin peruspalveluihin	
Tavoite	Nuorisotyöttömyys on alhaisella tasolla, nuoria tuetaan työllistymään ja nuorten työttömyys ei pitkity
Toimenpide	Kunnassa on käytössä yritysten kesätyötuki nousiaislaisten nuorten kesätyöllistämiseksi. Kesätyötuki koskee palkkatyössä olevia sekä 4H -yrittäjiä. Kunnassa välitetään tietoa yrityksille ja nuorille työllistämisen eri vaihtoehtoista, kuten palkkatuesta.
Arviointikriteeri / mittari	Nuorisotyöttömyys, kunnan myöntämät kesätyötuet
Tavoitetaso	Paikalliset nuoret työllistyvät nopeasti ja nuorten työttömyysjaksot eivät pitkity
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA

Tiedotamme aktiivisesti kunnan tapahtumista ja ajankohtaisista asioista	
Tavoite	Turun työllisyysalueen palvelut, asiointikanavat ja toimipisteet ovat kuntalaisten ja yritysten tiedossa. Teemme aktiivista yhteistyötä työvoimaviranomaisten kanssa ja kutsumme heitä erilaisiin tilaisuuksiin kertomaan palveluistaan. Näitä ovat esimerkiksi yrityskahvitilaisuudet ja kunnan tapahtumat.
Toimenpide	Tiedotamme aktiivisesti ja monikanavaisesti työllisyyspalveluista, tapahtumista ja muutoksista kunnassa.
Arviointikriteeri / mittari	Asukkailta ja yrityksiltä saatu palaute työllisyysalueen kyselyillä.
Tavoitetaso	Kuntalaiset ja yritykset kokevat saavansa ajankohtaista ja oikeaa tietoa työllisyyspalveluista.
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

5 Suunnitelmakausi 2027-2028

Työllisyyspalvelujen kustannustehokkuutta, kustannustenjakomallia, yhteistyörakenteita ja prosesseja kehitetään työllisyysalueen kuntien yhteistyönä kokemusten, tulosten ja saadun palautteen perusteella. Tiedolla johtamista kehitetään, esimerkiksi tilastotietoa hyödyntämällä. Kehitetään työllisyyspalveluja vastaamaan nykyisiin ja tulevaisuuden muuttuviin tarpeisiin.

Mikäli työllisyys kasvaa suunnitelmavuotena 2027 työ- ja elinkeinoministeriön työmarkkinaennusteiden mukaan, niin palvelujen käytön ja kunnan maksamien työttömyysetuuksien tulisi laskea. Samanaikainen pitkäaikaistyöttömyyden kasvu voi kuitenkin johtaa tilanteeseen, että työttömyysetuudet säilyvät korkealla tasolla, vaikka työttömien lukumäärä vähenisi.

6 Tunnusluvut:

Tunnusluku	TA 2025	TA 2026	Ts 2027	Ts 2028
Työvoima	2248	2300	2300	2300
Työttömät	146	160	150	150
Työttömyysprosentti (12 kk keskiarvo)	6,5	6,5	6,4	6,4
Pitkäaikaistyöttömät, yli vuoden työttömyys (12 kk keskiarvo)	39	48	55	55

7 Talous

140 TYÖLLISYYSPALVELUT	TP 2024	MTA 2025	KV 2026	Ero%	TS 2027	TS 2028
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	0	-24 195	-25 036	3,5	-25 411	-25 666
PALKAT JA PALKKIOT	0	-20 373	-21 042	3,3	-21 358	-21 572
HENKILÖSIVUKULUT	0	-3 822	-3 994	4,5	-4 053	-4 094
ELÄKEKULUT	0	-3 311	-3 430	3,6	-3 481	-3 516
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	0	-511	-564	10,4	-572	-578
PALVELUJEN OSTOT	0	-386 874	-460 514	19,0	-460 514	-460 514
AVUSTUKSET	0	-275 000	-245 000	-10,9	-245 000	-245 000
TOIMINTAKULUT	0	-686 069	-730 550	6,5	-730 925	-731 180

Kunnanjohtajan ja elinvoimapäällikön työajasta osa on suunnattu tulosalueelle, siitä syystä tulosalueella näkyy myös henkilöstökuluja.

KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ

12 KUNNANHALLITUS	TP 2024	MTA 2025	KV 2026	Ero%	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	1 738	2 000	0	-100,0	0	0
MAKSUTUOTOT	80	0	0		0	0
TUET JA AVUSTUKSET	4 491	0	0		0	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	144 085	90 000	95 000	5,6	95 000	95 000
TOIMINTATUOTOT	150 393	92 000	95 000	3,3	95 000	95 000
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-713 618	-655 290	-702 692	7,2	-712 961	-719 911
PALKAT JA PALKKIOT	-591 171	-541 213	-579 179	7,0	-587 866	-593 744
HENKILÖSIVUKULUT	-122 448	-114 077	-123 513	8,3	-125 095	-126 167
ELÄKEKULUT	-107 722	-101 055	-108 591	7,5	-109 951	-110 873
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-14 726	-13 022	-14 922	14,6	-15 144	-15 294
PALVELUJEN OSTOT	-584 765	-1 027 816	-1 074 763	4,6	-1 068 293	-1 068 293
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-22 215	-26 350	-32 445	23,1	-32 445	-32 445
AVUSTUKSET	-193 957	-277 000	-245 000	-11,6	-245 000	-245 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-88 301	-83 397	-78 871	-5,4	-78 871	-78 871
TOIMINTAKULUT	-1 602 856	-2 069 853	-2 133 771	3,1	-2 137 570	-2 144 520
TOIMINTAKATE	-1 452 463	-1 977 853	-2 038 771	3,1	-2 042 570	-2 049 520

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA/Varhaiskasvatus

1 Tulosalueen kuvaus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa pedagogiikka korostuu. Lakisääteisiä, turvallisia ja laadukkaita varhaiskasvatuspalveluja järjestetään perhepäivähoidossa, päiväkodeissa ja erityispäivähoidossa. Vuorohoitoa tarjotaan tarpeen mukaan. Yhteistyötä tehdään tarvittaessa Turun seutukuntien kanssa. Nuppulan päiväkodissa toimii pienennetty ryhmä tukea tarvitseville lapsille. Perhepäivähoidon varahoito järjestetään pääsääntöisesti päiväkodeissa.

Esiopetus on Nousiaisten kunnassa perusopetuksen järjestämää ja esiopetuksen täydentävä päivähoito varhaiskasvatuksen järjestämää. Esiopetuksen täydentävää päivähoitoa tarjotaan Yhtenäiskoululla ja Kirkonpiirin koululla sekä tarvittaessa Puolen hehtaarin päiväkodissa ja perhepäivähoidossa. Vuorohoitoa tarvitsevien esioppilaiden täydentävä päivähoito järjestetään tarvittaessa Nuppulan päiväkodissa.

Varhaiskasvatuslaki sääntelee tiukasti varhaiskasvatuksen toimintaa.

2 Tulosalueen nykytilanne

Kunnassa toimii 4 päiväkotia: Päiväkoti Vappula, päiväkotinäppula, Puolen hehtaarin päiväkotinäppula ja Päijulan päiväkotinäppula. Päijulan päiväkodissa toimii kaksi ryhmää, joista toinen on yli 3-vuotiaiden ryhmä ja toinen alle 3-vuotiaiden ryhmä. Alle 3-vuotiaiden ryhmässä työskentelee kaksi aikuista, jonka vuoksi ryhmään voidaan sijoittaa vain 8 lasta. Esiopetuksen täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään Henrikin yhtenäiskoulussa ja Kirkonpiirin koulussa. Perhepäivähoitajia on yhteensä 8.

Varhaiskasvatuksessa työskentelee kaksi pätevää päiväkodinjohtajaa, joista toinen vastaa Puolen hehtaarin päiväkodista sekä Vappulasta ja toinen vastaa päiväkotinäppulasta sekä Päijulan päiväkodista. Päiväkoti Näppulassa aloitti 1.8.2024 uusi varhaiskasvatuksen erityisopettaja, joka vastaa päiväkotinäppulan varhaiserityiskasvatuksesta. Kiertävän varhaiskasvatuksen erityisopettajan vastuulle kuuluvat muut päiväkodit ja perhepäivähoito.

Jokaisessa päiväkodissa työskentelee vastaava varhaiskasvatuksen opettaja ja resurssilastenhoitaja. Resurssilastenhoitajat auttavat päiväkotien sijaistarpeissa. Resurssilastenhoitajista kolme on määräaikaista.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen indeksitarkastetut hinnat tulivat voimaan 1.8.2024, jonka perusteella varhaiskasvatuksen korkein perittävä asiakasmaksu on 311 € ja pienin perittävä asiakasmaksu on 30 €. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksupäätöksistä noin 40 % on maksuttomia. Turun seutukuntia koskevan yhteistoimintasopimuksen hintojen indeksitarkastetut hinnat tulivat voimaan 1.8.2024. Hinnat nousivat noin 29,4 %.

Varhaiskasvatus oli mukana Valssi-hankkeessa (varhaiskasvatuksen laadun arviointi ja kehittäminen) yhdessä Maskun ja Mynämäen kuntien kanssa. Hankkeen myötä varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön sähköinen laadun arviointityökalu. Valssi-prosessissa laaditun varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin ja kehittämissuunnitelman osaksi on liitetty myös yhdenvertaisuus – ja tasa-arvosuunnitelma.

Varhaiskasvatus on saanut valtion erityisavustusta yhteensä 48 150 € digitaalisen oppimisympäristön kehittämiseen yhdessä Maskun, Mynämäen ja Ruskon kuntien kanssa ajalle 20.6.2024 – 31.12.2026.

3 Toimintaympäristön muutokset

Perhepäivähoitajien määrä on vähentynyt yhden perhepäivähoitajan siirtyessä päiväkotiin lastenhoitajan tehtävään 1.8.2025 alkaen. Tällä hetkellä perhepäivähoitajia on yhteensä 8.

Varhaiskasvatuksessa toimii kaksi erityisopettajaa. Varhaiskasvatuksen erityisopettajien työnkuvaa muutettiin 1.8.2025 alkaen niin, että molemmat erityisopettajat kiertävät heidän vastuulleen nimetyissä eri yksiköissä. Toinen erityisopettaja vastaa varhaiserityiskasvatuksesta Näppulan, Päijulan päiväkodin ja Henrikin yhtenäiskoulun täydentävän esiopetuksen osalta. Toinen erityisopettaja vastaa varhaiserityiskasva-

tuksesta Puolen hehtaarin päiväkodin, Vappulan, Kirkonpiirin täydentävän esiopetuksen ja perhepäivähoidon osalta. Varhaiskasvatusjohtaja toimii molempien erityisopettajien esihenkilönä.

Vappulan ja Puolen hehtaarin päiväkodin johtajan tehtävän kuva laajennettiin 1.8.2025 alkaen. Päiväkodin johtajan vastuulle siirtyi esiopetuksen täydentävän varhaiskasvatuksen toiminta, joka on aiemmin kuulunut varhaiskasvatusjohtajan tehtäviin. Toimenpiteellä tasapuolistettiin päiväkodin johtajien työmäärää ja vähennettiin varhaiskasvatusjohtajan työkuormaa.

Uusi varhaiskasvatuksen sähköinen palvelujärjestelmä Päikky (Abilita Oy), otettiin käyttöön 1.9.2025. Varhaiskasvatuksen ja vanhempien välinen viestintä tapahtuu jatkossa Päikyn kautta. Lasten yksilölliset varhaiskasvatussuunnitelmat tehdään myös jatkossa sähköisesti Päikyssä. Päiväkotien henkilöstön työvuorosunnittelu siirtyy Päikkyyn, jonka vuoksi sopimus Työvuorovelhon kanssa päättyy 31.12.2025.

Ennusteiden mukaan lasten määrä vähenee tulevaisuudessa. Tämän vuoksi varhaiskasvatuksen paikkojen määrää ja riittävyttä arvioidaan vuoden 2026 aikana.

Varhaiskasvatuslain mukaan päiväkotiryhmissä tulisi työskennellä kaksi varhaiskasvatusopettajaa tai vaihtoehtoisesti varhaiskasvatusopettaja ja varhaiskasvatuksen sosionomi vuoteen 2030 mennessä. Tämän vuoksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajien vakansseja muutetaan mahdollisuuksien mukaan varhaiskasvatuksen opettajien/sosionomien vakansseiksi henkilöstön eläköitymisen tai muiden poistumisien kautta.

4 Vuoden 2026 talousarvion tavoitteet:

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA

Panostamme yksilöllisiin laadukkaisiin peruspalveluihin.	
Tavoite	Varhaiskasvatuspalvelut ovat laadukkaita.
Toimenpide	Noudatamme varhaiskasvatuslakia varhaiskasvatuksen järjestämisessä. Koulutamme henkilöstä. Varmistamme, että lapsi saa tarvitsemansa tuen. Arvioimme varhaiskasvatuksen laatua ja rakenteita.
Arviointikriteeri / mittari	Päiväkodin henkilöstö ja ryhmäkoot ovat lain mukaiset. Avustajia on käytössä tarpeen mukaan. Valssi – laadun arviointityökalu on käytössä. Henkilöstölle järjestetään varhaiskasvatuksen suunnittelu- ja kehittämispäiviä. Huoltajien asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan kevään aikana.
Tavoitetaso	Varhaiskasvatuspaikat järjestyvät lain vaatiman ajan puitteissa ja ovat riittävät. Varhaiskasvatuksessa työskentelee varhaiskasvatuslain mukainen henkilöstö. Henkilöstö on osallistunut ainakin yhteen täydennyskoulutukseen. Vasu-prossissa laaditut kehittämissuunnitelmat ovat käytössä.
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA

Tiedotamme aktiivisesti kunnan tapahtumista ja ajankohtaisista asioista.	
Tavoite	Tiedotamme varhaiskasvatuksen tapahtumista ja toiminnasta.
Toimenpide	Järjestämme varhaiskasvatuksen yhteisiä koulutuksia ja tapahtumia. Facebookia ja Instagramia hyödynnetään tapahtumien ja toiminnan näkyväksi tekemisessä ja henkilöstön rekrytoinnissa. Varhaiskasvatuksen laadun arviointi- ja kehittämissuunnitelmat julkaistaan kunnan nettisivuilla.
Arviointikriteeri / mittari	Varhaiskasvatuksen yhteisiä koulutuksia ja tapahtumia on järjestetty. Instagramissa ja Facebookissa on esillä kuvauksia varhaiskasvatuksen arjesta. Varhaiskasvatuksen ajankohtaiset yleiset tiedotettavat asiat ovat luettavissa kunnan nettisivuilla. Viestintä huoltajien kanssa tapahtuu pääasiassa sähköisen palvelujärjestelmän, Päikyn, kautta.
Tavoitetaso	Järjestetään ainakin yksi yhteinen varhaiskasvatuksen tapahtuma tai koulutus. Viestitään huoltajien kanssa Päikyn kautta. Kunnan nettisivuilla on julkaistu yhteenvedo varhaiskasvatuksen laadun arvioinnista ja kehittämisestä. Kunnan nettisivuilla on tiedotettu varhaiskasvatuksen ajankohtaisista asioista.
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ LUONNOSTA

Vaalimme turvallisuutta, luonnon puhtautta ja viihtyisää asumista.	
Tavoite	Turvallisuuden, terveyden ja hyvinvoinnin kehittäminen
Toimenpide	Hyödynnetään lähiympäristöä ja luontoa varhaiskasvatuksen toiminnassa. Säännölliset henkilöstöpalaverit ja kehityskeskustelut ovat käytössä. Henkilöstölle järjestetään tarpeen mukaan hätäensiapukoulutusta ja turvakoulutusta sekä työnohjausta. Huolehditaan ergonomiasta.
Arviointikriteeri / mittari	Sairauspoissaolot vähentyneet. Kehityskeskustelut käyty. Lasten kanssa liikutaan lähiympäristössä ja luonnossa. Henkilöstöpalavereita on säännöllisesti. Hätäensiapukoulutusta ja turvallisuuskoulutusta on järjestetty.
Tavoitetaso	Hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö. Turvallinen liikkuminen lähiympäristössä ja luonnossa. Henkilöstön hätäensiapu - ja turvallisuustaidot ovat kunnossa.
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

5 Suunnitelmakausi 2027–2028

Perhepäivähoitoa on saatavilla osana varhaiskasvatuspalveluja. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakansseja muutetaan mahdollisuuksien mukaan varhaiskasvatuksen opettajan/sosionomin vakansseiksi eläköitymisen ja muiden poistumisien kautta. Arvioidaan varhaiskasvatuksen määrää ja riittävyyttä sekä palveluverkkoa kokonaisuudessaan.

6 Tunnusluvut:

Tunnusluku	Tp 2024	Ta 2025	TA 2026	Ts 2027	Ts 2028
Läsnäolopv/vuosi	38 715	39 000	35 000	35 000	35 000
-päiväkotihoido	33 098	31 500	30 000	30 000	30 000
Puolen hehtaarin pvkoti	7 096	8 500	8 000	8 000	8 000
Nuppula	10 697	10 500	10 000	10 000	10 000
Vappula	5 137	4 000	4 000	4 000	4 000
Paijulan päiväkot	3 900	3 000	3 000	3 000	3 000
Esiopetuksen täydent.	6 268	5 500	5 000	5 000	5 000
-perhepäivähoito	5 617	7 500	5 000	5 000	5000
Lapsia	237	245	241	241	241
- päiväkotihoidossa	203	209	209	209	209
Puolen Hehtaarin pvkoti	45	50	50	50	50
Nuppulassa	63	60	60	60	60
Vappulassa	33	30	30	30	30
Paijulan päiväkot	25	24	24	24	24
Esiopetuksen täydent.	37	45	45	45	45
-perhepäivähoidossa	34	36	32	32	32
-erityistä tukea tarvitsevia	4	7	3	3	3
-tehostettua tukea tarvitsevia	11	10	10	10	10
Kotihoidon tuki, perheitä	54	40	22	20	20
Kotihoidon tuki, lapsia	72	45	32	30	30
Perhepäivähoidon täyttöaste %	100	100	100	100	100
Päiväkodin täyttöaste %					
Puolen Hehtaarin pvkoti	85	100	100	100	100
Nuppula	98	98	98	98	98
Vappula	91	100	100	100	100
Paijulan päiväkot	97	100	100	100	100
Esiopetuksen täydentävä	88	100	100	100	100
Nettokust. eur/läsnäolopv	92	99	110	111	111
päiväkotihoidossa	80	93	95	96	97
Puolen Hehtaarin pvkoti	85	82	87	88	88
Nuppula (vuorohoito ja erit.pvh)	103	117	114	115	116
Vappula	98	133	135	137	138
Paijula	116	155	161	163	164
perhepäivähoito	59	47	66	67	67
Lasten kotihoidon tuki/asukas	36	36	34	34	34

7 Vakinainen henkilöstö

Nimike	Tp 2024	TA 2025	TA 2026	TS2027	TS2028
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1	1	1
Päiväkodin johtaja	2	2	2	2	2
Varhaiskasvatusohjaaja*	1	1*	1	1	1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	0	0	0
Kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	2	2	2
varhaiskasvatuksen opettaja	10	13	13	13	13
perhepäivähoitaja	9	9	8	8	8
lastenhoitaja	20,5	25,5	23	23	23
avustaja	0	1	1	1	1

* alkuvuoden 2025 aikana osa sivistysosaston hallintosihteerin tehtävistä siirtyy varhaiskasvatusohjaajalle

8 Määräaikainen henkilöstö:

Nimike	Tp 2024	TA 2025	TA 2026
varhaiskasvatuksen avustaja	5,5	4,5	2,5
varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	8	4	4,5
varhaiskasvatuksen opettaja	2		

9 Talous

500 VARHAISKASVATUS	TP 2024	MTA 2025	KV 2026	Ero%	TS 2027	TS 2028
TOIMINTA TUOTOT						
MYYN TITUOTOT	87 330	69 300	11 075	-84,0	11 075	11 075
MAKSUTUOTOT	227 108	211 000	201 800	-4,4	201 800	201 800
TUET JA AVUSTUKSET	39 734	0	0		0	0
TOIMINTA TUOTOT	354 172	280 300	212 875	-24,1	212 875	212 875
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-2 728 214	-2 786 576	-2 798 491	0,4	-2 844 486	-2 872 263
PALKAT JA PALKKIOT	-2 239 899	-2 287 859	-2 294 869	0,3	-2 334 318	-2 357 661
HENKILÖSIVUKULUT	-488 315	-498 717	-503 622	1,0	-510 168	-514 602
ELÄKEKULUT	-430 659	-441 145	-441 986	0,2	-447 609	-451 416
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-57 656	-57 572	-61 636	7,1	-62 559	-63 186
PALVELUJEN OSTOT	-550 708	-647 916	-615 389	-5,0	-615 389	-615 389
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-38 910	-45 750	-51 246	12,0	-51 246	-51 246
AVUSTUKSET	-167 726	-170 000	-160 000	-5,9	-160 000	-160 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-434 583	-445 987	-419 626	-5,9	-419 626	-419 626
TOIMINTAKULUT	-3 920 141	-4 096 229	-4 044 752	-1,3	-4 090 747	-4 118 524
TOIMINTAKATE	-3 565 970	-3 815 929	-3 831 877	0,4	-3 877 872	-3 905 649
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	0	0	-17 500		-17 500	0
TILIKAUDEN TULOS	-3 565 970	-3 815 929	-3 849 377	0,9	-3 895 372	-3 905 649

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA/Koulutuspalvelut

1. Tulosalueen kuvaus

Laadukkaan opetuksen järjestäminen esiopetuksessa sekä peruskoulun luokilla 1–9, niin yleisopetuksessa kuin erityisopetuksessakin. Tällä toimintakaudella aamu- ja iltapäivätoimintaa tarjotaan Henrikin yhtenäiskoulussa ja Kirkonpiirin koulussa kaikille 1–2 luokan oppilaille sekä perusopetuksen oppilaskohtaisen tuen oppilaille, jotka toimintapaikkaa hakevat.

Kunnassa toimii kolme peruskoulua, Valperi, Kirkonpiiri ja Henrikin yhtenäiskoulu. Esiopetusta annetaan Kirkonpiirillä ja Henrikin yhtenäiskoulussa. Yhtenäiskoulussa toimii myös 7–9 luokkalaisten perusopetus.

Nousiaisten lukio toteuttaa opetus- ja kasvatustyössään lukioiden yleissivistävää tehtävää perehdyttämällä oppilaansa inhimillisen kulttuurin keskeisiin sisältöihin. Lukion tavoitteena on antaa oppilailleen hyvä ja monipuolinen yleissivistys jatko-opintoja ja työelämää varten.

Muu sivistystoimi vastaa sivistysosaston hallinnosta sekä kuntien välisestä yhteistyöstä, vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen palveluista, kunnan ulkopuolella järjestettävästä perusopetuksesta sekä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta. Kuntien välistä yhteistyötä eri koulutuspalveluiden osa-alueilla pyritään lisäämään entisestään talousarviovuodella ja suunnitelmakaudella. Näiden lisäksi hyvinvointialueiden perustamisen jälkeen kuntaan jäi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä, joka on lisännyt toimintoja ja tehtäviä. Hyvinvointikoordinaattorin virka on vakinaistettu keväällä 2024 ja terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä kotouttaminen kuuluvat sivistystoimen talousarvioon. Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä kotouttaminen siirretään vuoden 2026 alusta omalle tulosalueelle.

2. Tulosalueen nykytilanne

Oppilasennuste on muiden kuntien tapaan laskeva ja aiheuttaa sen, että kouluverkko selvitys tulee toiminnallisina ja taloudellisina perusteina aloittaa keväällä 2026.

Valpperin koulussa on tällä hetkellä 28 oppilasta ja oppilasennusteen mukaan syksyllä 2026 vain 21 oppilasta vuosiluokilla 1-6. Esiopetusta järjestetään Valpperin alueen lapsille Kirkonpiirin koulussa.

Kirkonpiirin koulussa tällä hetkellä 119 oppilasta, joista esikoululaisia 19 ja oppilasennusteen mukaan syksyllä oppilaita on esioppilaita mukaan lukien 115. Kirkonpiirin koulun oppilasmäärä ei ennusteen mukaan laske merkittävästi tulevien vuosien aikana.

Henrikin yhtenäiskoulussa opiskelee tällä hetkellä 454 oppilasta, joista esioppilaita 32. Koulu toimii kunnan ainoana yläkouluna luokille 7-9. Yläkoulussa opiskelee 201 oppilasta. Myös Yhtenäiskoulun oppilasennuste on laskeva.

Nousiaisten lukio on 218 opiskelijan yleislukio, joka tarjoaa tasokasta ja monipuolista lukiokoulutusta lähialueen nuorille. Lukio on aktiivisesti mukana kansainvälisten, kansallisten, alueellisten ja lukiokohtaisten hankkeiden ja tiedeprojektien suunnittelussa ja toteuttamisessa. Lukio osallistuu seutukunnalliseen yhteistyöhön ja koulutuksiin. Lukio panostaa yksilölliseen ohjaukseen ja yhteisöllisyyteen. Lukion sijoittuminen valtakunnallisesti parhaiden lukioiden joukkoon on tuonut lukioon oppilaita myös muilta alueilta ja oppilasmäärän odotetaan pysyvän korkeana tulevina vuosina.

Taiteen perusopetuksessa on varattu 13 paikkaa nousiaislaisille musiikin harrastajille sekä kansalaisopiston toiminnassa on tällä hetkellä noin 400 kurssilaista vuosittain.

3. Toimintaympäristön muutokset

Henrikin yhtenäiskoulun B-osa valmistuu keväällä 2026 ja otetaan koulukäyttöön elokuussa 2026. Tällöin väistötilat siirtyvät muuhun käyttöön, mutta koulu tarvitsee varatilaa ko. rakennuksesta.

Henrikin yhtenäiskoulun B-osaan valmistuu myös nykyaikaiset käden taitojen tilat. Tästä syystä keväällä 2026 yhteistyössä Raisio-opiston kanssa pyritään lisäämään kansalaisopiston tarjontaa ja oppilasmääriä syksystä 2026 alkaen.

Lukio valmistautuu Abitti2 YO-tutkintojärjestelmän käyttöönottoon. Myös YO-kirjoitusten siirtyminen uusiin B-osan tiloihin vaatii tutkintoverkon rakenteellista uudistamista. Näihin muutoksiin on pyritty valmistautumaan jo hyvissä ajoin.

Koulujen lukuvuodet eroavat talousvuodesta toiminnallisesti, mutta vuodelle 2026 ei ole odotettavissa muita muutoksia toimintaympäristöön.

4. Vuoden 2026 talousarvion tavoitteet:

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA: Valperi, Kirkonpiiri, HYK

Panostamme yksilöllisiin laadukkaisiin peruspalveluihin.	
Tavoite	Monipuolinen ja laadukas opetus kaikille oppilaille
Toimenpide	Pienet opetusryhmät, pätevät ja koulutautuneet opettajat sekä koulun aktivoiva oppimisympäristö mahdollistavat yksilöllisen ja laadukkaan opetuksen.
Arviointikriteeri / mittari	Oppimistulokset, kouluviihtyvyys, OHR-palaverit ja arviointikeskustelut
Tavoitetaso	Opetussuunnitelman kriteerien mukainen osaaminen luokkatasoinen, huomioiden oppilaiden mahdolliset erityiset oppimis- ja opetusjärjestelyt
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA: Valperi, Kirkonpiiri, HYK

Tiedotamme aktiivisesti kunnan tapahtumista ja ajankohtaisista asioista.	
Tavoite	Koulun toiminta on avointa ja osallistavaa. Koulun henkilökunta, oppilaat ja huoltajat toimivat yhteistyössä
Toimenpide	Koulun tapahtumista kerrotaan ja dokumentoidaan koulun käytössä olevien kanavien kautta. Eri tapahtumista tiedotetaan Wilman välityksellä kuukausittain. Yhteistyö muiden koulujen kanssa on tiivistä.
Arviointikriteeri / mittari	Tapahtumat ja yhteistyö muiden koulujen, päiväkotien ja yhteistyötahojen kanssa. Huoltajien, oppilaiden ja henkilökunnan palautteet.

Tavoitetaso	Kouluviihtyvyyden parantaminen. Yhteisön parempi hyvinvointi. Aktiivinen osallistuminen tapahtumiin.
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ LUONNOSTA: Valperi, Kirkonpiiri, HYK

Edistämme hyvinvointia ja kestävästä kehitystä yhteistyössä paikallisten ja seudullisten toimijoiden kanssa.	
Tavoite	Edistää kouluyhteisön hyvinvointia ja lisätä oppilaiden ja perheiden tietoutta kestävästä kehityksestä ja ympäristöön liittyvissä asioissa.
Toimenpide	Koulun retket ympäröivään luontoon. Ulkopuolisten asiantuntijoiden hyödyntäminen opetuksessa. Valperin koulu jatkaa Vihreä Lippu-ohjelmaa ympäristökasvatustyössä.
Arviointikriteeri / mittari	Retkien onnistumiset ja palautteet niistä. Kouluterveyskyselyn tulokset ja niiden tulkinta ja toimenpiteet, koulu-kohtaisten oppilashuoltoryhmien toiminta
Tavoitetaso	Hyvinvoiva, osallistuva ja ympäristötietoinen kouluyhteisö
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA: Lukio

Panostamme yksilöllisiin laadukkaisiin peruspalveluihin.	
Tavoite	Laadukkaat ja monipuoliset opintomahdollisuudet lukiolaisille kustannustehokkaasti.
Toimenpide	Ylioppilaskirjoituksissa menestyminen. Kilpailukyvyt ja näkyvyyden säilyttäminen
Arviointikriteeri / mittari	YO-tulokset, opiskelijamäärä, talous.
Tavoitetaso	YO-vertailussa keskiarvon yläpuolella, opiskelijamäärän säilyminen, kustannustaso alueellisesti vertailukelpoinen
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA: Lukio

Tiedotamme aktiivisesti kunnan tapahtumista ja ajankohtaisista asioista.	
Tavoite	Lukion toiminta on näkyvää ja se toimii aktiivisesti yhteistyössä alueen perusopetuksen ja muiden lukioiden kanssa.
Toimenpide	Aktiivinen yhteisöllinen toiminta seutukunnan alueella
Arviointikriteeri / mittari	Tapahtumat, yhteistyötahot
Tavoitetaso	säilyttää yhteistoiminta ja kehittää uusia yhteisöllisiä toimintatapoja
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ LUONNOSTA: Lukio

Edistämme hyvinvointia ja kestäväää kehitystä yhteistyössä paikallisten ja seudullisten toimijoiden kanssa.	
Tavoite	Edistää opiskelijoiden ja opettajien hyvinvointia
Toimenpide	Hyvinvointiryhmä ja OPKH suunnittelevat ja toteuttavat hyvinvointia lisääviä toimia
Arviointikriteeri / mittari	toimenpiteet
Tavoitetaso	Viihtyisä ja vetovoimainen työyhteisö
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA: Hallinto

Panostamme yksilöllisiin laadukkaisiin peruspalveluihin.	
Tavoite	Peruspalveluiden tason säilyttäminen
Toimenpide	Varmistetaan resurssien riittävyys eri toiminnoissa ja kehitetään palveluita yhdessä muiden toimijoiden kanssa.
Arviointikriteeri / mittari	Asiakaskyselyt eri toiminnoissa.
Tavoitetaso	Käyttäjien tyytyväisyys asiakaskyselyissä tasolla hyvä.
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA: Hallinto

Teemme asiat kustannustehokkaasti, kehitämme ennakkoluulottomasti palvelujamme ja johdamme tiedolla.	
Tavoite	Talouden aktiivinen seuranta ja kustannustietoisuus
Toimenpide	Hallinnossa seurataan aktiivisesti talouden toteumia sekä tarkastellaan toimintoja myös kustannusten kautta. Tarvittaessa ryhdytään korjaaviin toimiin ripeästi.
Arviointikriteeri / mittari	Talouden toteumat sekä tilinpäätös
Tavoitetaso	Tilinpäätös sivistystoimen osalta positiivinen/neutraali
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

VEHREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA: Hallinto

Kansalaisopiston toiminnan edistäminen	
Tavoite	Kansalaisopiston kurssien sekä kurssilaisten määrän lisääminen syksystä 2026 alkaen
Toimenpide	Uusien kädentaitotilojen myötä lisätään kurssien määrää ja markkinoidaan niitä
Arviointikriteeri / mittari	Kurssilaisten määrä
Tavoitetaso	Kurssilaisten määrä vähintään 420
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ LUONNOSTA: Hallinto

Meille henkilöstö on tärkeä, kehitämme esihenkilötyötä ja rakennamme myönteistä työnantajakuva.	
Tavoite	Henkilöstön hyvinvoinnin ja kouluttautumisen edistäminen
Toimenpide	Nousiainen on hyvä työnantaja ja arvostaa työntekijöitään. Hyvä johtaminen edistää työhyvinvointia. Työntekijöiden kouluttautumista tuetaan aktiivisesti.
Arviointikriteeri / mittari	Työtyytyväisyyskysely, koulutuspäivien lukumäärä
Tavoitetaso	Työtyytyväisyyskyselyn tulos, jokainen työntekijä vähintään yksi koulutuspäivä vuonna 2026.
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

5. Suunnitelmakausi 2027–2028

Valpperin koulu toimii 2-opettajaisena kouluna ja on siirtynyt Vihreä Lippu- toiminnassaan kestäväälle tasolle. Koulu on saavuttanut vihreän lipun sertifikaatin 5 kertaa ja on osoittanut omaksuneensa kestävä elämäntapaa ja toimintakulttuuria edistäviä toimintatapoja, jotka ovat jääneet pysyviksi käytänteiksi.

Kirkonpiirin koulu

Kirkonpiirin koulu toimii jatkossakin yksisarjaisena kouluna, jossa oppilaat saavat tarvitsemaansa opetusta turvallisessa lähikoulussa. Oppimisen tuen uudistuksen vuoksi koulussa olisi tarpeen myös pienryhmä oppilaskohtaisessa tuessa oleville oppilaille. Oppilaita tulisi opettaa erityisluokanopettaja. Koulun oppilasmäärä ei juurikaan vähene.

Henrikin yhtenäiskoulu

Yhtenäiskoulu toimii esi-9.luokkien yhteisenä kouluna ja koulun käytössä ovat uudet A- ja B-osa. Laadukkaat, monipuoliset ja hyvin suunnitellut tilat mahdollistavat tasokkaan perusopetuksen ja erinomaiset puitteet oppimiselle, työnteolle ja koulussa viihtymiselle.

Nousiaisten lukio

Lukio panostaa näkyvyyteen ja alueelliseen yhteistyöhön. Lukioyhteisön hyvinvointiin ja viihtyvyyteen satsataan. Opiskelijamäärää ylläpidetään laadukkaalla ja monipuolisella toiminnalla.

6. Tunnusluvut:

Tunnusluku	Tp 2024	Ta 2025	TA 2026	Ts 2027	Ts 2028
oppilaat 1-6 lk (ka)	381,5	353,5	312	309	294
oppilaat 7-9 lk (ka)	206,5	205	179	138	130
oppilaat lukio (ka)	196	210	220	220	210
josta nousiaislaisia	70	80	80	80	70

Perusopt. valm.opetuk- sessa	2	1	-	-	-
esioppilaat	45,5	44,5	47	61	43
aamupv toim. osall.	38	38	38	38	38
iltapv toim. osall	52	52	52	52	52
Nettokust. €/opp. 1-9 lk	11 717	12 235	14 216	15 632	16 582
Nettokust €/opp. lukio	8 902	8 318	8 647	8 730	9 205
Nettokust €/esioppilas	9 524	9 934	8 854	6 880	9 814
Taiteen perusopetusoppilaita	9	13	13	13	13
(kunnan maks. paikat)	13	13	13	13	13
Kansalaisopisto-opiskelijoita	396	350	430	450	450
Muita perusop. oppilaita, josta	18	11(13)	12	11	11
ruotsinkielisessä opetuksessa	3	4	4	4	4
muualla	12	7	6	5	5
sairaalaopetuksessa (tilap)	3	2	2	2	2

7. Vakinainen henkilöstö

Nimike	Tp 2024	TA2025	TA 2026	TS2027	TS2028
Perusopetus luokat 1-9					
rehtori	1,53	1,53	1,53	1,53	1,53
apulaisrehtori	1	1	1	1	1
luokanopettaja	14,07	15,7	14,47	14,5	14,5
lehtori	9	9,6	9,46	9,46	9,46
koulunkäynninohjaaja	11,57	12,5	12,44	12,44	12,44
kiertävä englannin opettaja	1	1	1	1	1
tuntiohjaaja	12	10,6	8,83	8,83	8,83
erityisopettaja	10,8	10,6	12,2	12,2	12,2
koulusihteeri (1)	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Esiluokanopettaja	2,7	2,7	2,43	2,43	2,43
esiop. lastenhoitaja/avustaja	1,8	1,35	1,38	1,38	1,38
Ap-ip-toiminnan ohjaaja	5,6	5,3	3,36	3,36	3,36
Lukio					
rehtori	1	1	1	1	1
lehtori	11,66	11,7	11,7	11,7	11,7
tuntiohjaaja	1,48	1,5	1,5	1,5	1,5
koulusihteeri	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
sivistysjohtaja	1	1	1	1	1
hallintosihteeri *eläk. 5/2025	1	0,33			
hallinnon asiantuntija		0,5	0,5	0,5	0,5
taloussuunnittelija	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
ICT-järjestelmäasiantuntija	1	1	1	1	1
hyvinvointikoordinaattori	1	1			

8. Määräaikainen henkilöstö:

Nimike	Tp 2024	TA 2025	TA 2026
Perusopetus luokat 1-9			
luokanopettaja	1,08	1	
erityisopettaja resurssiop.	4	4	3,4
koulunkäynninohjaaja	4,5	3,5	4,85
esiop. lastenhoitaja/avustaja	2,6	1,56	1,82
AP/IP-toiminnan ohjaaja	1,1	1,3	0,5
päätoiminen tuntiopettaja	0,68	0,68	0,64
VALMO/S2-opettaja	1	1	1
kk-ohjaaja/Valmo	1,6	1,3	0,78

9. Talous

511 KOULUTUSPALVELUT	TP 2024	MTA 2025	KV 2026	Ero%	TS 2027	TS 2028
TOIMINTA TUOTOT						
MYYN TITUOTOT	301 625	393 117	183 222	-53,4	183 222	183 222
MAKSUTUOTOT	57 775	60 000	50 000	-16,7	50 000	50 000
TUET JA AVUSTUKSET	114 250	70 600	125 600	77,9	125 600	125 600
MUUT TOIMINTA TUOTOT	3 570	1 100	660	-40,0	660	660
TOIMINTA TUOTOT	477 220	524 817	359 482	-31,5	359 482	359 482
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-6 029 191	-6 208 159	-6 189 109	-0,3	-6 297 947	-6 359 461
PALKAT JA PALKKIOT	-4 919 560	-5 094 495	-5 073 524	-0,4	-5 167 822	-5 219 500
HENKILÖSIVUKULUT	-1 109 630	-1 113 664	-1 115 585	0,2	-1 130 125	-1 139 961
ELÄKEKULUT	-984 406	-985 660	-979 226	-0,7	-991 718	-1 000 169
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-125 224	-128 004	-136 359	6,5	-138 407	-139 792
PALVELUJEN OSTOT	-1 850 856	-1 776 758	-1 656 760	-6,8	-1 652 260	-1 652 260
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-228 350	-236 120	-212 742	-9,9	-212 742	-212 742
AVUSTUKSET	0	0	0		0	0
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 979 093	-1 760 851	-1 943 387	10,4	-1 943 387	-1 943 387
TOIMINTAKULUT	-10 087 489	-9 981 888	-10 001 998	0,2	-10 106 336	-10 167 850
TOIMINTAKATE	-9 610 269	-9 457 071	-9 642 516	2,0	-9 746 854	-9 808 368
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
MUUT RAHOITUSKULUT	-2 075	0	0		0	0
VUOSIKATE	-9 612 344	-9 457 071	-9 642 516	2,0	-9 746 854	-9 808 368
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-72 878	-72 868	-74 058	1,6	-100 000	-100 000
TILIKAUDEN TULOS	-9 685 222	-9 529 939	-9 716 574	2,0	-9 846 854	-9 908 368

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA/Kirjasto- ja kulttuuritoimi

1. Tulosalueen kuvaus

Nousiaisten kirjaston ja kulttuuritoimen tarkoituksena on edistää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, edistää tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollistaa elinikäinen oppiminen ja osaamisen kehittäminen ja lisäksi vahvistaa aktiivista kansalaisuutta ja yhteisöllisyyttä. Nousiaisten kunnankirjasto kuuluu Vaski-kirjastoihin. Kulttuuritoimi osallistuu Turun seudun Kulttuuria kunnissa -verkoston toimintaan.

2. Tulosalueen nykytilanne

Pääkirjasto on avoinna ma-to klo 12–19 ja pe 9–16 (kesäkeskiviikot kiinni). Pääkirjaston lisäksi Valpperin ja Kirkonpiirin kouluilla on koulukirjastokokoelmat. Kirjasto- ja kulttuuritoimessa työskentelee kirjastovirkailija, kirjastonhoitaja, kirjastonhoitaja-kulttuurisihteeri ja kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja. Koko henkilökunta tekee vuorotyötä. Kirjasto järjestää kirjastonkäytön opetusta, kirjavinkkausta, satutunteja, kirjallisuusnäyttelyitä ja kirjailijavierailuja. Ydinpalvelujen lisäksi kirjastossa myydään vapaa-aikatoimen kuntosalipalveluja, kotiseutukirjallisuutta sekä välitetään muita vapaa-aikatoimen tai hallinnon ajankohtaisia palveluja kuntalaisille. Kulttuuritoimi organisoii taidenäyttelyitä galleriatilassa, järjestää tapahtumia ja teatterimatkoja ja jakaa vuosivastuksia yhdistyksille. Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, vapaa-aikatoimen, yhdistysten, seurakunnan ja muiden kuntien kanssa tehdään aktiivista yhteistyötä. Kirjasto tarjoaa tiloja yhdistysten ja yhteisöjen tapahtumille. Seudullisiin yhteishankkeisiin otetaan osaa palveluja kehittäväällä tavalla.

3. Toimintaympäristön muutokset

Lukutaitotyö on keskeinen osa yleisten kirjastojen toimintaa ja demokratiatyötä. Sen tavoitteena on vahvistaa lukutaitoa sekä edistää taitojen kehittymistä ja kumuloitumista. Asiantunteva lukutaitotyö korostaa kirjastojen roolia demokraattisen yhteiskunnan rakentajina. Lukutaidot ovat selviytymistaitoja ja niitä on kyettävä tukemaan eri ikäryhmissä ja sosioekonomisesti heikommassa asemassa olevien keskuudessa. Heikko lukutaito vaikeuttaa opiskelua, työnhakua ja yhteiskunnallista osallistumista. Myös monikulttuurisuus tuo uusia haasteita. Monilukutaito kattaa perinteisen lukemisen lisäksi myös medialukutaidon, visuaalisen ja datalukutaidon.

Toimintaympäristö muuttuu ja olemme uuden haasteen edessä: tekoälyn käyttö kasvaa ja kehittyy nopeasti. Tekoälyn tuottaman sisällön ymmärtäminen vaatii kriittistä lukutaitoa, eli kykyä arvioida tekstien taustaa, tarkoituksiperiä ja luotettavuutta. Tekoäly voi tuottaa disinformaatiota, joten on osattava tunnistaa ja arvioida sisältöjen luotettavuutta. Jotta osaisimme ottaa huomioon tekoälyn roolin lukutaitotyössä, meidän on lisättävä omaa tekoälyn lukutaitoa ja opetettava hyödyntämään tekoälyä teknologia-työkaluna.

Tiedotamme kuntalaisia kirjaston ja kulttuuritoimen tapahtumista ja ajankohtaista asioista. Tiedottaminen vaatii yhä enemmän resursseja, koska viestintäkanavia ja –

muotoja on paljon. Kuntalaisten tavoittaminen on usein haasteellista, koska kohde-ryhmät ovat erilaisia ja viestintäkanavat ovat sirpaloituneet. Jotta pystymme tavoittamaan mahdollisimman laajasti kuntalaisia, meidän tulee ottaa huomioon viestinnän saavutettavuus. Yhtenä osana saavutettavuuden parantamista on selkokielisyyden lisääminen viestinnässä.

Kulttuuritoimi järjestää kaiken ikäisille maksuttomia, matalan kynnyksen kulttuuritapahtumia, joilla pyritään aktivoimaan kuntalaisia osallistumaan ja siten lisäämään kulttuurihyvinvointia. Yksinäisyyttä ja ulkopuolisuuden tunnetta kokeneiden määrä työikäisten osalta on noussut viime vuosina. On tärkeää, että kunnassa tarjotaan maksuttomia, matalan kynnyksen tapahtumia, koska kotitalouksien käytettävissä olevat tulot ovat monin paikoin laskeneet. Olemme osallistaneet kuntalaisia toiminnan kehittämiseen vuoden 2025 lopulla tehdyn Kulttuurikyselyn avulla. Vuoden 2026 aikana analysoidaan kyselyn tulokset ja hyödynnetään niitä käytännön toiminnassa mahdollisuuksien mukaan. Kulttuuritoimi on laatinut kulttuurikasvatussuunnitelman kouluille vuonna 2023 ja sitä on tarpeen päivittää.

4. Vuoden 2026 talousarvion tavoitteet:

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA

Panostamme yksilöllisiin laadukkaisiin peruspalveluihin	
Tavoite	Henkilökunnan osaamisen kehittäminen lukutaitotyössä ja tekoälyn hyödyntämisessä
Toimenpide	Hyödynnetään valtakunnallista lukutaitotyön työkalupakia, otetaan käyttöön lukutaitotyön portaat -malli, hankitaan koulutusta tekoälyn käyttöön
Arviointikriteeri / mittari	Osallistuminen lukutaitotyö- ja tekoälykoulutuksiin
Tavoitetaso	Kokonaisvaltainen ja ajantasainen osaaminen lukutaitotyössä
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA

Tiedotamme aktiivisesti kunnan tapahtumista ja ajankohtaisista asioista	
Tavoite	Tavoittaa mahdollisimman laajasti kuntalaisia
Toimenpide	Tiedotamme kuntalaisia kirjaston ja kulttuuritoimen tapahtumista ja ajankohtaisista asioista oikea-aikaisesti ja saavutettavasti eri kanavilla, osaamisen kehittäminen selkokielisissä viestintätaidoissa
Arviointikriteeri / mittari	Tarkistuslista saavutettavuuden arviointiin, asiakaspalaute
Tavoitetaso	Viestinnän saavutettavuuden paraneminen, selkokielisen viestinnän hallinta
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ LUONNOSTA

Edistämme hyvinvointia ja kestävää kehitystä yhteistyössä paikallisten ja seudullisten toimijoiden kanssa	
Tavoite	Edistämme kulttuurihyvinvointia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa
Toimenpide	Aktiivinen tapahtumatuotanto, kulttuurikyselyn tulosten analysointi, kulttuurikasvatussuunnitelman päivitys
Arviointikriteeri / mittari	Tapahtumien ja kävijöiden määrä, kulttuurikyselyn tulosten hyödyntäminen, kulttuurikasvatussuunnitelman päivityksen toteutuminen
Tavoitetaso	Tapahtumissa kasvua edelliseen vuoteen
Toteuma/Seuranta	osavuosiraportti ja tilinpäätös

5. Suunnitelmakausi 2027–2028

Vaski-kirjastojen ja AKE-alueen yhteisiin hankkeisiin osallistuminen. Vaski-kirjastojen aineistojen kellutuksen mahdollinen laajeneminen. Kirjastokiinteistön peruskorjaustarpeen arviointiin osallistuminen mahdollisuuksien mukaan.

6. Tunnusluvut:

Tunnusluku	Tp 2024	TA2025	TA 2026	Ts2027	Ts2028
Aineiston määrä	34 435	34 000	34 000	34 000	34 000
Käynnit kpl/v*	30 072 40 043*	30 000	30 000	30 000	30 000
Lainaaaja	1 631	1 700	1 700	1 700	1 700
Lainaukset kpl/v	62 268	60 000	60 000	60 000	60 000
Nettomenot €/lainaaja	194	204	201	202	204
Nettomenot €/asukas	68	74	73	74	74

* verkkokäynnit, e-aineistojen lainaus

7. Vakinainen henkilöstö

Nimike	Tp 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
kirjasto- ja kulttuuritoimen johtaja	1	1	1	1	1
kirjastovirkailija	1	1	1	1	1
kirjastonhoitaja-kulttuurisihteeri	1	1	1	1	1
kirjastonhoitaja	1	1	1	1	1

8. Määräaikainen henkilöstö:

Ei määräaikaista henkilöstöä.

9. Talous

525 KIRJASTO- JA KULTTUURITOIMINTA	TP 2024	MTA 2025	KV 2026	Ero%	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	368	2 500	1 320	-47,2	1 320	1 320
TUET JA AVUSTUKSET	472	0	0		0	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	4 398	3 000	3 850	28,3	3 850	3 850
TOIMINTATUOTOT	5 238	5 500	5 170	-6,0	5 170	5 170
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-173 729	-184 444	-195 035	5,7	-197 897	-199 833
PALKAT JA PALKKIOT	-141 953	-152 092	-160 334	5,4	-162 739	-164 366
HENKILÖSIVUKULUT	-31 777	-32 352	-34 701	7,3	-35 158	-35 467
ELÄKEKULUT	-28 137	-28 535	-30 404	6,5	-30 797	-31 062
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-3 640	-3 817	-4 297	12,6	-4 361	-4 405
PALVELUJEN OSTOT	-22 146	-29 600	-27 855	-5,9	-27 855	-27 855
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-43 602	-44 950	-44 685	-0,6	-44 685	-44 685
AVUSTUKSET	-3 500	-3 500	-3 500	0,0	-3 500	-3 500
MUUT TOIMINTAKULUT	-78 480	-89 773	-75 275	-16,1	-75 275	-75 275
TOIMINTAKULUT	-321 458	-352 267	-346 350	-1,7	-349 212	-351 148
TOIMINTAKATE	-316 219	-346 767	-341 180	-1,6	-344 042	-345 978

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA/Vapaa-ajan palvelut

1. Tulosalueen kuvaus

Vapaa-aikapalvelut vastaavat kunnan liikunta- ja nuorisopalveluiden organisoinnista. Tavoitteena on laadukkaiden ja helposti saavutettavien liikunta- ja nuorisopalveluiden toteuttaminen yhdessä paikallisten yhdistysten kanssa. Nuorille suunnatuissa palveluissa tavoitteena on edesauttaa lapsen kasvamista aktiiviseksi, omasta elämästään vastuun ottavaksi nuoreksi. Ohjattua toimintaa tarjotaan myös niille nuorille ja aikuisille, jotka eivät ole mukana yhdistysten ja seurojen harrastustoiminnassa. Tulosalue on nettobudjettisitova.

2. Tulosalueen nykytilanne

Liikuntatoimi tarjoaa ilmaisia harrastevuoroja kuntalaisille kuntosalilla, koulujen liikuntasaleissa sekä Nouste Areenalla. Näin toimien mahdollistetaan kuntalaisten terveytensä kannalta riittävä liikkuminen maksuttomasti. Harrastamisen Suomen mallin toimintaa Nousiaisissa toteutetaan kaikilla kouluilla. Toimintaa kouluissa on toteuttamassa tehtävään palkattu kokoaikainen harrastusetsivä. Ylikunnallinen yhteistyö toteutetaan mm. osallistumalla Rajattomasti Liikuntaa Turun seudulla hankkeeseen.

Falkinkosken uusi saunarakennus otettiin käyttöön kesäkuussa 2025.

Nuorisotoimi toteuttaa etsivän nuorisotyön palvelut kahden etsivän voimin Maskun, Mynämäen ja Nousiaisten kuntien alueella. Nuorisotilat Nummella ja Valpperissa ovat avoinna yhteensä 220 iltana vuodessa.

Kesällä järjestetään päiväleirejä kuusi viikkoa alakoululaisille. Sporttileirit Varalan Urheiluopistolla (8–12-vuotiaille sekä 13-16-vuotiaille) toteutetaan kesäkuussa. Kesäkuussa toteutetaan myös nuoria aktivoiva Duuniviikko kesätöiden ulkopuolelle jääneille nuorille.

Koulunuorisotyötä jatketaan ja työmuoto vakiinnutetaan.

3. Toimintaympäristön muutokset

Maskun kunta on irtisanoutunut etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajatoiminnan kuntayhteistyöstä. Mynämäki ja Nousiainen jatkavat kahdestaan vuodesta 2026 alkaen.

Falkinkosken uusi saunarakennus on valmis ja toiminnassa ympäri vuoden. Henrikin yhtenäiskoulun monitoimisalio otetaan käyttöön elokuussa 2026 ja varaudutaan Nummen liikuntasalin "alasajoon". Nuorisotiloille vapautuu lisätilaa, kun Henrikin yhtenäiskoulun laajennus valmistuu ja teknisen työn tilat siirtyvät uuteen koulurakennukseen. Nuorisotilan saneeraukseen varaudutaan vuonna 2027.

Koljolan yu-kentän peruseräparannus toteutettiin vuonna 2006. Kentälle on tarve tehdä kevyt saneeraus, jotta se kestää seuraavat 20 vuotta. Kentän vanhan pinnoitteen päälle ruiskutetaan uusi pinnoite. Samassa yhteydessä piirretään uudet rajaviivat.

4. Vuoden 2026 talousarvion tavoitteet:

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA

Panostamme yksilöllisiin ja laadukkaisiin peruspalveluihin	
Tavoite	Kaikille ikäluokille tarjolla ohjattua toimintaa
Toimenpide	Monipuolinen palvelutarjotin (toimintaesite) sekä yhteistyö paikallisten yhdistysten kanssa
Arviointikriteeri / mittari	Asiakaspalaute kuntalaiskyselyssä, yhdistyksiltä kerätävä palaute, kävijäseurantalaskurit
Tavoitetaso	Ohjattua toimintaa tarjolla alle kouluikäisistä ikäihmisiin
Toteuma/Seuranta	Osavuosisraportti ja tilinpäätös

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA

Tiedotamme aktiivisesti kunnan tapahtumista ja ajankohtaisista asioista	
Tavoite	Kaikki väestöryhmät tavoitettava tiedottaminen
Toimenpide	Kolme (3) koteihin jaettavaa toimintaesitettä vuodessa ja aktiivinen sosiaalisen median käyttö kunnan kanavilla
Arviointikriteeri / mittari	Asiakaspalaute kuntalaiskyselyssä
Tavoitetaso	Palaute erittäin hyvää (arvosana 4)
Toteuma/Seuranta	Osavuosisraportti ja tilinpäätös

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ LUONNOSTA

Tarjoamme erinomaiset virkistys- ja liikuntamahdollisuudet kaikenikäisille kuntalaisille	
Tavoite	Liikunta- ja virkistysalueiden kunnossapidon taso pidetään edelleen korkeana
Toimenpide	Alueiden kunnossapitotehtäviin osallistuvat kaikki työntekijät toimenkuvaan katsomatta + ostopalvelut
Arviointikriteeri / mittari	Asiakaspalaute kuntalaiskyselyssä
Tavoitetaso	Palaute erittäin hyvää tai arvosana 4 kuntalaiskyselyssä.
Toteuma/Seuranta	Osavuosiraportti ja tilinpäätös

5. Suunnitelmakausi 2027–2028

Yhtenäiskoulun uudisosan uusi monitoimitila on aktiivisessa opetus- ja harrastuskäytössä vuonna 2027. Yhtenäiskoulun yhteydessä oleva moduulirakennus saneerataan kokonaisuudessaan nuorisotilakäyttöön. Yhtenäiskoulun piha-alueesta on saneerattu kaikille kuntalaisille soveltuva monipuolinen lähiliikuntapaikka, joka palvelee myös Henrikin yhtenäiskoulun opetustoimintaa. Koljolan yu-kentän pinnoite uusitaan ruiskuttamalla uusi pinta vanhan päälle. Samalla uusitaan rajaviivat.

Alueellista yhteistyötä tehdään niin liikunta- kuin nuorisotoimialalla osallistumalla Rajattomasti liikuntaa Turun seudulla sekä Nuorisotyön maakunnallinen koordinoituihin hankkeisiin. Harrastamisen Suomen mallin toimintaa Nousiaisissa toteutetaan kaikilla kouluilla ja toiminta on vakiintunutta. Kerhotarjonta on monipuolista ja niissä on runsaasti osallistujia. Ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilönä Nousiaisissa toimii nuorisotyön koordinaattori. EPT-toimielin kokoontuu säännöllisesti.

Linnamäen uuden asuinalueen rakentamisen yhteydessä toteutettiin frisbeegolfajille uusi isompi P-alue. Parkkipaikalta ei ole kulkuyhteyttä frisbeeradalle ja tämä yhteys toteutetaan portailla.

6. Tunnusluvut:

Tunnusluku	Tp 2024	Ta 2025	TA 2026	Ts2027	Ts2028
kuntosalin käyttökerat	24 550	19 000	19 000	19 000	19 000
osallistumiset, liikunta	137 250	134 000	134 000	134 000	134 000
Nuorisotoimen tapaht. osall.	16 507	15 000	15 000	15 000	15 000

7. Vakinainen henkilöstö

Nimike	Tp 2024	TA2025	TA 2026	TS2027	TS2028
vapaa-aikatoimen päällikkö	1	1	1	1	1
liikunnanohjaaja	1	1	1	1	1
etsivä nuorisotyöntekijä	2	2	2	2	2

nuorisotyön koordinaattori	1	1	1	1	1
liikuntapaikkojen hoitaja	1	0,2	0	0	0
harrastusetsivä	1	1	0	1	1
koulunuorisotyöntekijä	1	1	1	1	1

8. Määräaikainen henkilöstö:

Nimike	Tp 2024	TA2025	TA 2026
harrastusetsivä	0	0	1
tuntiohjaajia liikunta (3)	0,25	0,1	0,1
tuntiohjaaja nuoriso (10)	0,8	0,8	0,8

9. Talous

541 VAPAA-AJAN PALVELUT	TP 2024	MTA 2025	KV 2026	Ero%	TS 2027	TS 2028
TOIMINTA TUOTOT						
MYYNITUOTOT	49 365	6 300	26 070	313,8	26 070	26 070
MAKSUTUOTOT	171 710	146 000	158 300	8,4	158 300	158 300
TUET JA AVUSTUKSET	142 006	152 000	118 000	-22,4	118 000	118 000
MUUT TOIMINTA TUOTOT	7 392	1 500	1 540	2,7	1 540	1 540
TOIMINTA TUOTOT	370 474	305 800	303 910	-0,6	303 910	303 910
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	3 950	0	0		0	0
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-471 295	-469 459	-410 895	-12,5	-416 882	-420 934
PALKAT JA PALKKIOT	-386 854	-385 545	-336 088	-12,8	-341 130	-344 541
HENKILÖSIVUKULUT	-84 441	-83 914	-74 807	-10,9	-75 752	-76 393
ELÄKEKULUT	-74 529	-74 311	-65 878	-11,3	-66 691	-67 243
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-9 912	-9 603	-8 929	-7,0	-9 061	-9 150
PALVELUJEN OSTOT	-292 328	-264 809	-277 260	4,7	-277 260	-277 260
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-87 110	-108 100	-101 384	-6,2	-101 384	-101 384
AVUSTUKSET	-16 054	-13 200	-13 200	0,0	-13 200	-13 200
MUUT TOIMINTAKULUT	-315 923	-319 020	-358 321	12,3	-358 321	-358 321
TOIMINTAKULUT	-1 182 710	-1 174 588	-1 161 060	-1,2	-1 167 047	-1 171 099
TOIMINTAKATE	-808 287	-868 788	-857 150	-1,3	-863 137	-867 189
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-41 731	-37 691	-46 522	23,4	-44 149	-43 732
TILIKAUDEN TULOS	-850 018	-906 479	-903 672	-0,3	-907 286	-910 921

Vapaa-aikapalveluiden investointitarpeet vuodelle 2026 sekä suunnitelmakausille 2027-2028:

Vuosi 2026	€
HYK Monitoimisali irtaimisto	50 000
Koljolan yu-kentän kevyt saneeraus	85 000
Vuosi 2027	
Nuorisotilan saneeraus	60 000
Frisbee P-paikan portaat/kulku	30 000

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA/hyte ja kotoutuminen

1. Tulosalueen kuvaus

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan lakisääteistä toimintaa ja työtä tehdään laajasti yhteistyössä eri toimijoiden, kuten Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa. Nousiaisten kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koordinoi hyvinvointikoordinaattori.

Kotoutumisen edistäminen tarkoittaa kaikkia niitä toimia, joilla maahanmuuttajia tuetaan asettautumaan Suomeen ja asuinkuntaan, jotta he voisivat toimia yhteiskunnassa omatoimisesti tasavertaisina jäseninä. Kotoutumisen edistäminen vaatii niin paikallisten kuin alueellistenkin toimijoiden tiivistä yhteistyötä saumattoman kotoutumisen mahdollistamiseksi. Nousiaisten kunnassa kotoutumisen edistämisen työtä tehdään poikkihallinnollisesti.

2. Tulosalueen nykytilanne

Hyvinvointialueella ja kunnalla on yhteinen vastuu väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kunnan on huolehdittava väestönsä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin, kuin se nivoutuu osaksi kunnan muita lakisääteisiä tehtäviä. Nousiaisten kunta toimii aktiivisesti yhteistyössä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa. Kunnan hyvinvointisuunnitelman ja –kertomuksen sekä vuosiraportoinnin laadinnasta vastaa hyvinvointikoordinaattori.

Nousiaisten kunnassa on ollut lokakuussa 2025 62 tilapäistä suojelua saavaa ukrainalaista, joilla on kotikuntamerkintä. Kotikuntamerkintöjä haetaan edelleen, kun vuoden asumisaika Suomessa tulee täyteen. Moisiantien asuntolan huoneita on vuokrattu tilapäistä suojelua saavien tarpeisiin. Tiedotteita ja tapahtumia on käännetty tarveharkintaisesti myös ukrainan kielelle. Kunnassa kokoontuu säännöllisesti kansainvälinen ryhmä, jossa maahanmuuttajia osallistetaan toimintojen ja tapahtumien suunnitteluun.

3. Toimintaympäristön muutokset

Kunnan laaja hyvinvointikertomus ja –suunnitelma on valmisteltu valtuustokaudelle ja hyvinvointisuunnitelmaa toteutetaan valtuustokauden aikana. TEAviisari on työkalu kunnille, joilla kunta pystyy tarkastelemaan ja suunnittelemaan toimiaan kuntalaisten

hyvinvoinnin ja terveydenedistämistoiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Vuoden 2026 keväällä THL Teaviisari kyselyistä on tulossa jälleen vastattavaksi kyselyt koskien liikuntaa ja syksyllä 2026 lukiota.

Vuonna 2026 kunnalle maksettavat tilapäisen suojelun laskennalliset korvaukset laskevat, kun ensimmäisten kotikuntamerkin saaneiden kolme vuotta kotoutumisai-
kaa täyttyy. Kunnalla on laskennallisten korvausten käytön lisäksi käytössään vielä tilapäisen suojelun lisätuki, joka on käytettävä yhteistyössä Maskun ja Mynämäen kuntien kanssa vuoden 2026 loppuun mennessä. Maahanmuutto-ohjaajan tehtävät päättyvät ja kotoutumisen toimia tuetaan ostopalveluna.

4 Vuoden 2026 talousarvion tavoitteet:

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA

Tavoite	Laaja hyvinvointikertomus ja –suunnitelma voimassa ja jalkautetaan käytäntöön
Toimenpide	Laajan hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen ja seuranta
Arviointikriteeri / mittari	Vuosiraportointi, Sotkanet-tilastot
Tavoitetaso	Vuosiraportointi toteutunut
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

Tavoite	Kotoutumisen edistäminen kotoutumisohjelman ja –suunnitelman mukaisesti
Toimenpide	Kotoutumisen edistäminen suunnitelmien ja ohjelmien mukaisesti
Arviointikriteeri / mittari	Kotoutumisohjelman ja -suunnitelman seuranta
Tavoitetaso	Kotoutuminen toteutuu suunnitelmallisesti
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ LUONNOSTA

Tavoite	Parannetaan HYTE-kerrointa
Toimenpide	Kehitetään hytetoimia ja vastataan TEAviisarikyselyihin poikkihallinnollisesti
Arviointikriteeri / mittari	Liikunnan TEAviisarikysely 2026 keväällä ja lukion TEAviisarikysely 2026 syksyllä
Tavoitetaso	Liikunnan TEAviisarin tulokset julkaistaan syksyllä 2026 ja tulokset paranevat edellisestä tuloksesta. Lukion tulokset julkaistaan keväällä 2027.
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

Tavoite	Tilapäistä suojelua saavien osallisuuden edistäminen
Toimenpide	Tilapäisen suojelun lisätuen suunnitelmallinen käyttö tilapäistä suojelua saavien kanssa ja muiden toimijoiden kanssa yhteistyössä

Arviointikriteeri / mittari	Tilapäisen suojelun lisätuen käytön toteutuminen ja hankeraportointi ajallaan
Tavoitetaso	Tilapäisen suojelun lisätuen käytön toteutuminen suunnitelmallisesti Maskun ja Mynämäen kuntien kanssa.
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA

Tavoite	Edistetään kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamistapoja
Toimenpide	Teetetään kuntalaiskysely uudelleen 2026 keväällä
Arviointikriteeri / mittari	Verrataan tuloksia aiempaan kyselyyn
Tavoitetaso	Yhä useampi kuntalainen vastaa kyselyyn ja tulokset paranevat.
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

Tavoite	Edistetään vaikuttamistoimielinten toimintamahdollisuuksia
Toimenpide	Vaikuttamistoimielinten esityslistat ja pöytäkirjat julkaistaan vakiintuneesti asianhallintajärjestelmässä, näkyvyyden edistäminen. Vaikuttamistoimielinten toimintakuluihin, kuten tapahtumien ja asiantuntijavierailujen järjestämiseksi, on varattu varoja talousarviossa.
Arviointikriteeri / mittari	Esityslistojen ja pöytäkirjojen julkaiseminen säännöllisesti toteutunut, vaikuttamistoimielinten näkyvyyden lisääntymisen tiedotuskanavissa, kuten somessa ja muissa kanavissa sekä tapahtumissa.
Tavoitetaso	Säännölliset julkaisut ja jalkautumiset tapahtumiin
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

5 Suunnitelmakausi 2027–2028

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä jatketaan suunnitelmallisesti. Vuoden 2027 keväällä julkaistaan TEAviisarikyselyn tulokset lukion osalta. Keväällä 2027 teetetään jälleen TEAviisarikyselyt kuntajohdon ja kulttuurin osalta, tulokset julkaistaan syksyllä 2027. Syksyllä 2027 teetetään perusopetuksen kysely, tulokset julkaistaan keväällä 2028. Kouluterveyskysely teetetään uudelleen vuoden 2027 keväällä ja tulokset julkaistaan saman vuoden syksyllä.

Kotoutumisen edistämisen toimia toteutetaan myös suunnitelmallisesti ja laadukkaasti yhdessä paikallisten seudullisten toimijoiden kanssa. Tilanne Ukrainassa vaikuttaa merkittävästi kotoutumisen toimintoihin ja tilapäistä suojelua saavien henkilöiden määrään Suomessa ja Nousiaisissa. Maahanmuuttovirasto suunnittelee tilapäisen suojelun purkamista vuonna 2027.

6 Tunnusluvut:

Tunnusluku	Tp 2024	TA2025	TA 2026	Ts2027	Ts2028
Hyte-kerroin	64	64	70	72	72

Kotikuntamerkinnot laskennallisen korv. piirissä/hlö	64	62	60	25	5
--	----	----	----	----	---

7 Vakinainen henkilöstö

Nimike	Tp 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
hyvinvointikoordinaattori	1	1	1	1	1

8 Talous

550 HYTE JA KOTOUTUMINEN	KV 2026	Ero%	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITUOTOT	187 000		187 000	187 000
TUET JA AVUSTUKSET	19 000		19 000	19 000
TOIMINTATUOTOT	206 000		206 000	206 000
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-58 106		-58 952	-59 524
PALKAT JA PALKKIOT	-47 840		-48 557	-49 042
HENKILÖSIVUKULUT	-10 266		-10 395	-10 482
ELÄKEKULUT	-9 050		-9 161	-9 236
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-1 216		-1 234	-1 246
PALVELUJEN OSTOT	-50 040		-50 040	-50 040
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-4 410		-4 410	-4 410
AVUSTUKSET	-2 000		-2 000	-2 000
TOIMINTAKULUT	-114 556		-115 402	-115 974
TOIMINTAKATE	91 444		90 598	90 026

Tulosalue 1.1.2026 alk. Eurot olleet ennen koulutuspalvelut- tulosalueen alla.

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ (SISÄINEN JA ULKOINEN)

50 KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP 2024	MTA 2025	KV 2026	Ero%	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT						
MYYNNTUOTOT	438 688	471 217	408 687	-13,3	408 687	408 687
MAKSUTUOTOT	456 593	417 000	410 100	-1,7	410 100	410 100
TUET JA AVUSTUKSET	296 463	222 600	262 600	18,0	262 600	262 600
MUUT TOIMINTATUOTOT	15 360	5 600	6 050	8,0	6 050	6 050
TOIMINTATUOTOT	1 207 104	1 116 417	1 087 437	-2,6	1 087 437	1 087 437
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	3 950	0	0		0	0
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-9 402 429	-9 648 638	-9 651 636	0,0	-9 816 164	-9 912 015
PALKAT JA PALKKIOT	-7 688 266	-7 919 991	-7 912 655	-0,1	-8 054 566	-8 135 110
HENKILÖSIVUKULUT	-1 714 163	-1 728 647	-1 738 981	0,6	-1 761 598	-1 776 905
ELÄKEKULUT	-1 517 731	-1 529 651	-1 526 544	-0,2	-1 545 976	-1 559 126
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-196 431	-198 996	-212 437	6,8	-215 622	-217 779
PALVELUJEN OSTOT	-2 716 038	-2 719 083	-2 627 304	-3,4	-2 622 804	-2 622 804
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-397 972	-434 920	-414 467	-4,7	-414 467	-414 467
AVUSTUKSET	-187 280	-186 700	-178 700	-4,3	-178 700	-178 700
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 808 079	-2 615 631	-2 796 609	6,9	-2 796 609	-2 796 609
TOIMINTAKULUT	-15 511 799	-15 604 972	-15 668 716	0,4	-15 828 744	-15 924 595
TOIMINTAKATE	-14 300 745	-14 488 555	-14 581 279	0,6	-14 741 307	-14 837 158
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
MUUT RAHOITUSKULUT	-2 075	0	0		0	0
VUOSIKATE	-14 302 820	-14 488 555	-14 581 279	0,6	-14 741 307	-14 837 158
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-114 609	-110 559	-138 080	24,9	-161 649	-143 732
TILIKAUDEN TULOS	-14 417 429	-14 599 114	-14 719 359	0,8	-14 902 956	-14 980 890

TEKNINEN LAUTAKUNTA/Ympäristötoimi

1. Tulosalueen kuvaus

Tekninen lautakunta on toiminut elokuun 2021 alusta kunnan rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena.

Ympäristötoimen tavoitteena on järjestää viranomaistoiminnan, neuvonnan ja ohjauksen avulla alueiden käyttö ja rakentaminen niin, että luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistää ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävästä kehityksestä. Tavoitteena on myös turvata jokaisen kuntalaisen osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun ja huolehtia vuorovaikutuksesta kuntalaisten kanssa.

2. Tulosalueen nykytilanne

Ympäristötoimen tulosalueeseen kuuluvat rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja tietoi. Rakennusvalvonta on järjestetty kunnan omana toimintana. Ympäristönsuojelu on järjestetty yhdessä Mynämäen ja Ruskon kanssa, joista Mynämäen kunta toimii palvelun tuottajana ja järjestäjäkuntana. Tietoiimen vastuulle kuuluu yksityistieavustusten hallinnointi ja yksityistieihin liittyvä neuvonta ja valvonta.

3. Toimintaympäristön muutokset

Rakennusvalvonta

Rakentamisen määrän kasvu on jäämässä vuoden 2025 osalta odotettua heikommaksi ja ainakin osa aiemmin ennustetusta kasvusta arvioidaan lykkääntyvän vuoden 2026 puolelle. Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku ovat parantaneet tilannetta, mutta toisaalta talouden epävarmuus, geopoliittiset riskit ja korkea työttömyys heikentävät luottoa tulevaan.

Uuden rakentamislain voimaantulo vuoden 2025 alussa on odotetusti vähentänyt rakennusvalvonnasta haettavien lupien määrää ja tätä kautta myös lupamaksutuottoja. Lupamäärien ei odoteta muuttuvan tästä vuoden 2026 aikana, mikäli asuinrakentaminen ei lähde selkeään kasvuun. Mahdollisuudet kasvuun ovat kuitenkin olemassa, koska kunnan tonttitarjonta on kasvamassa mm. Linnamäen, Lähteenmäentien ja Metsäpirtintien asemakaava-alueiden laajentumisen myötä.

Uuden rakentamislain kohdat, jotka koskevat rakentamisluvan käsittelyaikatakuuta, rakennuksen hiilijalanjälkilaskentaa sekä tietomallimuotoista rakentamislupaa tulevat voimaan 1.1.2026 alkaen. Näillä lisäyksillä ei kuitenkaan nähdä olevan suurta vaikutusta rakennusvalvonnan toimintaan Nousiaisissa.

Vuonna 2026 käytössä on uusi päivitetty rakennusjärjestys, joka on hyväksytty kunnassa lokakuussa 2025. Rakennusvalvonnan viranomaistehtävien maksuperusteet on puolestaan uusittu jo vuoden 2025 alussa vastaamaan uutta lainsäädäntöä, mutta niitä on kuitenkin vielä syytä täydentää ja tarkentaa joiltain osin. Tästä syystä maksuperusteet tullaan luultavasti päivittämään vielä uudestaan vuoden 2026 aikana.

Uusi rakentamislaki ja esimerkiksi rakennetun ympäristön digitalisaation vauhdittamiseen liittyvä RYHTI-kehityshanke edellyttävät ohjelmistotoimittajien osalta muutoksia heidän järjestelmiinsä. Tämä aiheuttaa vuodelle 2026 joitain ylimääräisiä ohjelmistojen kehitys- ja käyttöönottomaksuja. Toisaalta vähentyneet lupamäärät pienentävät joiltain osin ohjelmistomaksujen suuruutta, koska veloitus perustuu käsiteltyjen lupien kokonaismäärään.

Rakentamisen lainsäädännön muutoksien aiheuttaman lupakynnyksen nousun vuoksi, rakentamisen jälkivalvontaan tulee jatkossa kiinnittää nykyistä enemmän huomiota, jotta voidaan varmistua rakentamista ohjaavien kaavojen, lakien ja määräysten noudattamisesta sekä rakennustietojen ajantasaisuudesta rakennusrekisterissä.

Valtakunnallisen rakennusvalvontauudistuksen valmistelu on aloitettu nykyisen hallitusohjelman mukaisesti. Uudistuksen tavoitteena on varmistaa, että rakennusvalvontatoimessa on joka puolella Suomea riittävä osaaminen ja palvelutaso sekä mahdollisimman yhtenäiset tulkinnat. Uudistusta koskevan lakiesityksen on arvioitu olevan valmis vuoden 2026 lopulla. Lakiesityksen vaikutuksia rakennusvalvonnan toimintaan ei pysytä kuitenkaan vielä arvioimaan.

Vuoden 2026 aikana rakennusvalvonnan vastuualueella tullaan kiinnittämään erityishuomiota sähköisten palvelujen kehittämiseen, osoiterekisterin laadun parantamiseen ja rakentamisen jälkivalvonnan toimintatapojen ja käytäntöjen parantamiseen. Tavoitteena on myös avata sähköisen lupapalvelun kautta toimiva Lupapiste-kauppa, jonka kautta on mahdollisuus hankkia käyttöönsä arkistoituja suunnitelmia ja dokumentteja aikaisempiin rakennushankkeisiin liittyen.

Ympäristönsuojelu

Mynämäen, Ruskon ja Nousiaisten ympäristönsuojelun uusi viranomaispalvelun yhteistoimintasopimus astui voimaan 1.1.2025 alkaen. Kustannusjako suoritetaan asukasosuuden (80 %) ja suoriteosuuden (20 %) perusteella. Nousiaisten osuus ympäristönsuojelun kustannuksista vuonna 2026 on 23,7 %.

Ympäristönsuojelua ovat vuonna 2025 kuormittaneet henkilövaihdokset ja 6 ympäristölupaprosessia. Vuoden 2025 suurten ympäristölupaprosessien jälkeen vuonna 2026 tavoitteena on päästä ratkaisemaan ympäristönsuojelun pitkäaikaisia ja monivuotisia rästitöitä normaalin neuvonta- ja valvontatyön ohessa.

Tärkeimpiä vuodelle 2026 suunniteltuja työpanoksia ovat ympäristöluvallisten toiminnanharjoittajien YLVA-määräaikaishavaintien ajanmukaistaminen ja valvonta, sekä Nousiaisten ja Mynämäen kuntien maa-ainestaksojen päivittäminen. Lisäksi tulee valmistella ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma vuosille 2026-2030. Sekä maa-ainetaksat että ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma vaativat laajaa päivittämistä.

Nousiaisissa ympäristönsuojelu ottaa vuonna 2026 osaa mm. Askaistenlahti-Mynälahti-hankkeeseen sekä Nousiaisten kunnan ilmastotyöryhmään. Vuonna 2026 olisi syytä aloittaa suunnittelu siitä millä konkreettisilla toimenpiteillä vieraslajeja torjutaan kunnan omistamilla maa-alueilla.

Tietoimi

Vuoden 2026 aikana on suunniteltu suoritettavaksi Yksityisteiden avustusperusteiden (kohta 5) mukaisia tietarkastuksia avustetuilla yksityisteillä. Tarkastuksien tarkoituksena on valvoa tiekuntien avustuksien käyttöä ja todeta yksityisteiden kunnan ja kunnossapidon taso.

4. Vuoden 2026 talousarvion tavoitteet:

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA

Panostamme yksilöllisiin laadukkaisiin peruspalveluihin	
Tavoite	parannetaan sähköisiä palveluja ja niihin liittyviä ohjeistuksia
Toimenpide	laaditaan yksityiskohtaisemmat ohjeet sähköisen lupapalvelun käyttöön, avataan Lupapiste-kauppa
Arviointikriteeri / mittari	edellä mainittujen toimenpiteiden suorittaminen/ palautekysely
Tavoitetaso	helposti käytettävät sähköiset palvelut
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA

Olemme ratkaisuja etsivä joustava yhteistyökumppani	
Tavoite	olla helposti lähestyttävä ja positiivisen mielikuvan omaava viranomaistaho
Toimenpide	annetaan neuvontaa ja ohjausta viivytyksettä ja ollaan helposti tavoitettavissa, annetaan asiallisia ja yhdenvertaisia ohjeita ja luodaan ratkaisuja ongelmien sijaan
Arviointikriteeri / mittari	asiakaspalaute/ palautekysely
Tavoitetaso	tyytyväiset asiakkaat ja positiivinen mielikuva koko ympäristötoimen toiminnasta
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ LUONNOSTA

Vaalimme turvallisuutta, luonnon puhtautta ja viihtyisää asumista	
Tavoite	parannetaan osoiterekisterin laatua kunnassa ja sitä kautta turvallista ja viihtyisää asumista
Toimenpide	tarkastetaan osoitetietojen laatua Maanmittauslaitoksen laatuanalyysiin pohjautuen
Arviointikriteeri / mittari	poikkeamien määrä/ MML laatuanalyysi
Tavoitetaso	laadukas osoiterekisteri
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

5. Suunnitelmakausi 2027-2028

Muutokset rakentamisen lainsäädännössä laskevat pysyvästi lupamääriä ns. luvanvaraisuudesta vapautettujen pienempien rakennushankkeiden osalta. Lupamaksutuottojen osalta tällä ei ole kuitenkaan välttämättä niin suurta vaikutusta, mikäli asuin- ja toimitilarakentamisen määrä lähtee ennakoituun kasvuun. Mahdollista kasvua on kuitenkin haastavaa ennakoida, koska siihen vaikuttavat laajasti niin monet asiat niin valtakunnallisesti kuin maailmanlaajuisestikin.

Rakentamisen laadun ja rakennusrekisterin ylläpidon kannalta valvontatyön painopiste tulee joiltain osin siirtymään enemmän ennakkovalvonnasta jälkivalvontaan, koska uusien luvanvaraisuudesta vapautettujen rakennusten tietoja ei enää saada rakennusrekisteriin lupahakemusten yhteydessä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että suunnitelmakaudella voi olla tarvetta suorittaa uusi kiinteistökartoitus kunnan alueella tai ainakin aloittaa siihen varautuminen.

Rakennetun ympäristön digitalisaation vauhdittamiseen liittyvä kehityshanke (RYHTI) etenee valtakunnallisesti. Hankkeen siirtymäaika päättyy vuoden 2028 loppuun, jonka jälkeen kuntien on viimeistään aloitettava alueidenkäyttöön ja rakentamiseen liittyvien tietojen toimittaminen valtakunnalliseen rakennetun ympäristön tietojärjestelmään (RYTJ). Tähän tulee varautua rakennusvalvonnan taloutta suunniteltaessa mm. huomioimalla ohjelmistoihin liittyvät ylimääräiset kehitys- ja käyttöönottomaksut sekä henkilöstön koulutustarve.

Valtakunnallisesti käynnissä olevan rakennusvalvontauudistuksen vaikutuksia on vielä mahdoton arvioida, mutta mahdolliset toimenpiteet tulevat konkreettiseksi todennäköisesti suunnitelmakaudella.

6. Tunnusluvut:

Rakennusvalvonta

Tunnusluku	Tp 2024	TA 2025	TA 2026	Ts 2027	Ts 2028
Rakennusluvut	24				
Toimenpideluvat	18				
Toimenpideilmoitukset	23				
Rakentamislupa ^a	-	25	25	25	25
Erillinen sijoittamislupa ^b	-	2	0	0	0
Maisematyölupa	2	10	5	5	5
Purkamislupa		1	1	1	1
Purkamisilmoitus	-	-	5	5	5
Jatkolupa		5	5	5	5
Rakennusvalv. luvat €/lupa, tuloa	971	930	930	930	930
Avustettavat yksityis- tiekunnat	50	52	52	52	52
Avustettavat yksityistiet, km	68	75	75	75	75
Tietoimen menot €/km	678	630	630	630	630

Tulosalueen menot €/asukas	38	50	50	50	50
----------------------------	----	----	----	----	----

^a uuden rakentamislain myötä, nykyiset lupatyypit yhdistyvät yhdeksi lupamuodoksi, joka on rakentamislupa
^b uuden rakentamislain myötä, luvan hakijan niin pyytäessä kunta voi ratkaista sijoittamisen edellytysten olemassaolon erillisellä päätöksellä eli sijoittamisluvalla

Ympäristönsuojelu

Tunnusluku	Tp 2024	TA 2025	TA 2026	Ts 2027	Ts 2028
Luvat, ilmoitukset ja rekisteröinnit	3	3	3	3	3
Tarkastukset ja valvonta	16	27	27	27	27
Lausunnot	3	7	7	7	7
Saapuneet yleisöilmoitukset ja neuvonta	52	60	60	60	60

7. Vakinainen henkilöstö

Nimike	Tp 2024	TA 2025	TA 2026	Ts 2027	Ts 2028
rakennustarkastaja	1	1	1	1	1
hallintosihteeri (nimikemuutos)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

8. Määräaikainen henkilöstö:

Ei määräaikaista henkilöstöä.

9. Talous

700 YMPÄRISTÖTOIMI	TP 2024	MTA 2025	KV 2026	Ero%	TS 2027	TS 2028
TOIMINTA TUOTOT						
MYYNITUOTOT	696	600	660	10,0	660	660
MAKSUTUOTOT	78 816	42 000	42 000	0,0	42 000	42 000
TUET JA AVUSTUKSET	217	0	0		0	0
TOIMINTA TUOTOT	79 729	42 600	42 660	0,1	42 660	42 660
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-75 763	-95 641	-95 986	0,4	-97 398	-98 353
PALKAT JA PALKKIOT	-63 091	-78 917	-79 109	0,2	-80 296	-81 099
HENKILÖSIVUKULUT	-12 672	-16 724	-16 877	0,9	-17 102	-17 254
ELÄKEKULUT	-10 996	-14 743	-14 757	0,1	-14 950	-15 081
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-1 675	-1 981	-2 120	7,0	-2 152	-2 173
PALVELUJEN OSTOT	-52 933	-77 540	-66 206	-14,6	-66 206	-66 206
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-632	-1 900	-1 350	-28,9	-1 350	-1 350
AVUSTUKSET	-45 867	-46 000	-46 000	0,0	-46 000	-46 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 325	-2 500	-2 500	0,0	-2 500	-2 500
TOIMINTAKULUT	-177 520	-223 581	-212 042	-5,2	-213 454	-214 409
TOIMINTAKATE	-97 791	-180 981	-169 382	-6,4	-170 794	-171 749

TEKNINEN LAUTAKUNTA/Tekniset palvelut

1 Tulosalueen kuvaus

Teknisiin palveluihin kuuluu teknisen osaston kokonaisvaltainen johtaminen. Sisältönä mm.:

- kiinteistöjen rakennuttaminen
- infran eli liikenneväylien ja teknisten verkostojen suunnittelu, -rakentaminen ja -ylläpito.
- kaukolämmön energian hankinta, ylläpito ja lämmön toimitus asiakkaille.
- maa- ja metsäalueista huolehtiminen ja metsien hoitotoimet ja hakkuut.

2 Tulosalueen nykytilanne

Tekniset palvelut tuottaa kiinteistöjen rakennuttamisen sekä infran rakennuttamisen ja ylläpidon kustannustehokkaasti.

Yhtenäiskoulun B-uudisosan rakentaminen alkoi vanhojen B- ja C-rakennusosien purkutöillä kesällä 2024. Uusi B-osa valmistuu urakkasopimuksen mukaan keväällä 2026. Uusi koulurakennus otetaan käyttöön syyslukukauden alussa vuonna 2026.

Väistökoulurakennuksen pohjoisosan muutostöiden suunnittelun luonnosvaihe on valmis ja hyväksytty kunnanhallituksessa.

Osallistuvan budjetoinnin suhteen kunnanhallitus päätti ohjata tekniselle osastolle kukkaniityn tekemisen. Tekninen osasto on valmistellut tätä hankintaa siten, että kukkaniitty on perustettu vuoden 2025 aikana ja niitty kukkii vuonna 2026.

3 Toimintaympäristön muutokset

Henrikin yhtenäiskoulun B-uudisosan rakennustyöt ovat edenneet aikataulussa ja hyvässä yhteistyössä urakoitsijoiden kanssa. Tavoitteena on toivottaa oppilaat, henkilökunta ja muut tilojen käyttäjät tervetulleiksi uusiin ja moderneihin koulutiloihin syksyllä 2026. Työmaaliikenne aiheuttaa edelleen turvallisuusriskin varsinkin koulun oppilaille.

Rästäsmäentien perusparannustyö (Rästäsmäentie välillä Hirvitie-Pajutie sekä Susitie ja Pajutie) piti urakkasopimuksen mukaan valmistua 30.8.2024 mennessä. Urakoitsijan monista lupauksista huolimatta urakka ei edennyt ja tekninen johtaja päätyi antamaan urakoitsijalle teettämisuhan, joka pantiin täytäntöön syys-lokakuun 2025 aikana.

Linnamäki Hakalehdon uuden asemakaava-alueen rakentaminen on edennyt aikataulussa pienistä yllätyksistä huolimatta. Uuden alueen urakka valmistuu loka-marraskuun vaihteessa.

Kirkonseudulla, Metsäpirtintien loppuosan, Hakapellontien loppuosan ja Marttanpolun rakentamisen suunnittelu on lähes valmis ja toteutus siirtyy keväälle 2026.

Kaukolämpösopimus vuonna 2024 valitun toimittajan kanssa on irtisanottu sopimusrikkomuksen vuoksi ja asiaa käsiteltäneen tuomioistuinsovittelussa ja mahdollisesti käräjäoikeudessa myöhemmin. Uuden kaukolämpötoimittajan valinta on tehty. Valinnasta on tehty oikaisuvaatimus, jonka tekninen lautakunta hylkäsi. Teknisen lautakunnan oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä on tehty kunnallisvalitus Turun hallinto-oikeuteen. Uusi sopimus on pituudeltaan noin 15 vuotta ja sopimuskauden oli tarkoitus alkaa 1.1.2026. Kunnallisvalitus ei myöhästyttä sopimuskauden alkua.

Arkiston siirto Nummentien vuokratiloista Henrikin Yhtenäiskoulun uuteen arkistoon vuoden 2026 aikana.

Kunnan metsäalueilla on suoritettu ja suoritetaan vuonna 2025 hakkuita, harvennusta ja taimikonhoitoa.

Kunta on hankkinut kaksi rivitaloasuntoa rakennuksesta, joka valmistui elokuussa 2025.

Uusi työpäällikkö aloitti lokakuussa 2024. Pitkään jatkuneen resurssipulan vuoksi kerääntyneitä tekemättömiä töitä on pyritty saamaan ajan tasalle. Tämä työ jatkuu edelleen.

4 Vuoden 2026 talousarvion tavoitteet

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA

Teemme asiat kustannustehokkaasti, kehitämme ennakkoluulottomasti palvelujamme ja johdamme tiedolla	
Tavoite	Henrikin yhtenäiskoulun B-osan urakan pysyminen kustannusarviossa ja aikataulussa
Toimenpide	Valvonta
Arviointikriteeri / mittari	Lisä- ja muutostyöprosentti kokonaiskustannuksista
Tavoitetaso	Lisä- ja muutostyöprosentti alle 5 % kokonaiskustannuksista
Toteuma/Seuranta	osavuosiraportti ja tilinpäätös

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ LUONNOSTA

Vaalimme turvallisuutta, luonnon puhtautta ja viihtyisää asumista	
Tavoite	Kaukolämmön kustannusten alentaminen
Toimenpide	Kaukolämpötoimittajan kilpailuttaminen
Arviointikriteeri / mittari	Aikataulu ja kustannus
Tavoitetaso	Uusi toimija aloittaa 1.1.2026. Uusi kustannus, €/MWh, kilpailukykyinen hinta
Toteuma/Seuranta	osavuosiraportti 1-8/ ja tilinpäätösvaiheessa

5 Suunnitelmakausi 2027-2028

Rästäsmäen alueen katujen ja kunnallistekniikan peruskorjaus etenee vaiheittain, noin 200-500 m/vuosi.

Lemuntien (Mt 1912) kevyenliikenteen rakentaminen välillä valtatie-8 – Laaleistentie vuoden 2027 aikana.

Katujen ja kevyenliikenteenväylien kunnostuksia tehdään suunnitelmakauden jokaisena vuotena tasaiseen tahtiin tarpeeseen ja tarkastuksiin perustuen.

Katuvalaistuksia uusitaan led-valoiksi vaiheittain joka vuosi, edeten vanhimmista ja huonokuntoisimmista lähtien.

Kaukolämpöverkostoa tarkkaillaan ja korjataan tarvittaessa.

6 Tunnusluvut:

Tunnusluku	Tp 2024	TA 2025	TA 2026	Ts 2027	Ts 2028
Kunnossapidettävät kadut ja tiet, km	27	27,5	28,1	28,1	28,1
Hoidettavat puistot ha	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Toimitettu energia MWh/v	4 458	5 000	5 000	5 000	5 000
Kustannukset €/MWh	108	97	100	100	100

Tulosalueen 710 tekniset palvelut menot € / asukas	205	245	230	230	230
--	-----	-----	-----	-----	-----

7 Vakinainen henkilöstö:

Nimike	Tp 2024	TA 2025	TA 2026	Ts 2027	Ts 2028
tekninen johtaja	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
työpäällikkö			0,25	0,25	0,25
toimistosihteeri	0,5		0,25	0,25	0,25
hallintosihteeri (nimikemuutos)	0,5	1	0,25	0,25	0,25
toimistoinsinööri	0,5				
tekninen sihteeri (nimikemuutos)		1	1	1	1

8 Määräaikainen henkilöstö:

Ei määräaikaista henkilöstöä.

9 Talous

710 TEKNISET PALVELUT	TP 2024	MTA 2025	KV 2026	Ero%	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	605 712	567 450	569 051	0,3	569 051	569 051
TUET JA AVUSTUKSET	1 772	45 000	0	-100,0	0	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	45 125	5 800	6 600	13,8	6 600	6 600
TOIMINTATUOTOT	652 609	618 250	575 651	-6,9	575 651	575 651
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	10 264	10 000	20 000	100,0	20 000	20 000
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-149 346	-181 018	-186 939	3,3	-189 687	-191 545
PALKAT JA PALKKIOT	-124 573	-149 415	-154 991	3,7	-157 316	-158 888
HENKILÖSIVUKULUT	-24 773	-31 603	-31 948	1,1	-32 371	-32 657
ELÄKEKULUT	-21 558	-28 003	-27 953	-0,2	-28 318	-28 563
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-3 215	-3 600	-3 995	11,0	-4 053	-4 094
PALVELUJEN OSTOT	-277 010	-317 395	-239 334	-24,6	-239 334	-239 334
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-508 125	-536 950	-457 230	-14,8	-457 230	-457 230
MUUT TOIMINTAKULUT	-18 309	-16 900	-17 400	3,0	-17 400	-17 400
TOIMINTAKULUT	-952 790	-1 052 263	-900 903	-14,4	-903 651	-905 509
TOIMINTAKATE	-289 917	-424 013	-305 252	-28,0	-308 000	-309 858
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-193 969	-251 256	-210 678	-16,2	-205 320	-198 796
TILIKAUDEN TULOS	-483 886	-675 269	-515 930	-23,6	-513 320	-508 654

TEKNINEN LAUTAKUNTA/Tekniset tukipalvelut

1 Tulosalueen kuvaus

Kiinteistötoimen tehtävänä on huolehtia kunnan kiinteistöjen ylläpidosta ja hallinnosta:

Sisältönä mm.:

- kiinteistöjen korjaukset ja hoitotoimet.
- huolehtia kiinteistöjen käyttöturvallisuudesta.

Ruokahuolto- ja puhdistuspalvelut tuottavat keskitetysti ravitsemussuositusten mukaisia, maittavia aterioita kaikki ikäryhmät huomioiden ja huolehtii kunnan omistamien kiinteistöjen siisteydestä mahdollisimman kustannustehokkaalla tavalla.

2 Tulosalueen nykytilanne

Tekniset tukipalvelut vastaa kunnan kiinteistöjen kunnossapidosta kustannustehokkaasti. Kunnan kiinteistöissä on tehty suunnitelmallisesti jatkuvana toimintana korjaustöitä, joilla on pyritty vähentämään todettuja rakennusteknisiä ja sisäilman ongelmia.

Ruokapalvelut toteutetaan keskuskeittiössä ja osin palvelukeittiöissä. Pääruoat ja erityisruokavaliotuotteet valmistetaan keskitetysti keskuskeittiöllä ja lähetetään lämpiminä kohteisiin. Aamupalat ja lounaiden energialisäkkeet valmistetaan pääasiassa palvelukeittiöissä. Kaikille oppilaille on 4 kertaa viikossa tarjolla lakto-ovo-kasvisruokavaihtoehto.

Syksyllä 2023 ruokalistarunko lyhennettiin suositusten mukaisesti 6 viikon mittaiseksi ja osa elintarvikkeista siirrettiin kentältä keskuskeittiön lähettämiksi, ns. välitystuotteiksi. Mm. nämä muutokset ovat parantaneet elintarviketilauksen hallintaa ja myyntierät pystytään hyödyntämään paremmin.

Puhdistuspalvelut tuotetaan laskettujen työmäärämitoitusten perusteella. Kustannustehokkuutta heikentää työskentelykohteet, joissa työskennellään vain 2-4 tuntia päivässä, ja kohteiden välillä syntyy useita siirtymiä työkohteesta toiseen.

3 Toimintaympäristön muutokset

Uusi työpäällikkö aloitti lokakuussa 2024. Pitkään jatkuneen resurssipulan vuoksi kerääntyneitä tekemättömiä töitä on pyritty saamaan ajan tasalle. Tämä työ jatkuu edelleen.

Kevään 2025 loppupuolella yksi kiinteistöhoitaja irtisanoutui. Uuden palkkaamisessa muodostui haasteita, joten kiinteistöjä ja ulkoalueita on hoidettu tähän asti miehistövajauksella. Tästä on muodostunut työkuormaa kiinteistöhoitolle.

Kiinteistöjen hallinnan työkaluksi on hankittua Senaatin Skenarios-tilatietopalvelua ei ole saatu kokonaisuudessaan otettua käyttöön muun muassa pitkän tähtäimen suunnitelman osalta. Merkittävimpänä syynä tähän voidaan pitää aiemman resurssipulan tuottama kuorma. Skenarios on pääosin työpäällikön työkalu.

Kesä 2025 alkupuolella käynnistettiin BEM kiinteistötietojärjestelmän hankinta. Järjestelmän tarkoituksena on tehostaa ja yhdenmukaistaa teknisten tukipalvelujen toimintaa. Järjestelmää käytetään muun muassa tikettipalveluna ja kunnossapidon huoltokalenterina. Tikettipalvelu palvelee niin kunnan kiinteistöjen käyttäjiä, kuin yleisesti kuntalaisia. Järjestelmä on käyttöön otettu kunnan sisällä 8.8.2025.

Ruoka- ja puhdistuspalveluissa lisääntyivät osa-aikaisuudet helmikuussa ja vakinaisesta henkilöstöstä 4 työskenteli 60 %. Puuttuva työpanos on korvattu

määräaikaisuuksilla ja erilaisilla sisäisillä järjestelyillä. Elokuussa osa-aikaisia työntekijöitä on kolme (3). Kahden (2) eläkkeelle siirtyneen tilalle on palkattu uudet työntekijät, joista toinen aloittaa lokakuussa.

4 Vuoden 2026 talousarvion tavoitteet:

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA

Panostamme yksilöllisiin laadukkaisiin peruspalveluihin	
Tavoite	Pienten korjausten ja kaikkien huoltotoimenpiteiden dokumentointi
Toimenpide	BEM kiinteistötietojärjestelmän käyttöönotto
Arviointikriteeri / mittari	Kaikki pienet korjaukset ja huoltotoimenpiteet tehty ja kirjattu BEM kiinteistötietojärjestelmään
Tavoitetaso	Kaikki pienet korjaukset ja huoltotoimenpiteet kirjattuna BEM kiinteistötietojärjestelmään
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA

Teemme asiat kustannustehokkaasti, kehitämme ennakkoluulottomasti palvelujamme ja johdamme tiedolla	
Tavoite	Suunnitelmallinen investointi- ja korjaustyö
Toimenpide	Pitkätähtäimen suunnitelman (PTS) laatiminen Skenarios-tilatietopalveluun
Arviointikriteeri / mittari	PTS valmistuu vuoden 2026 aikana
Tavoitetaso	PTS valmis syksyyn 2026 mennessä
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ LUONNOSTA

Vaalimme turvallisuutta, luonnon puhtautta ja viihtyisää asumista	
Tavoite	Liikenneturvallisuuden parantaminen kaduilla
Toimenpide	Hidasteiden ja kadunkavennusten rakentaminen
Arviointikriteeri / mittari	Kunnalle saapuneet ilmoitukset ylinopeuksista. Ei ole pidetty kirjaa ilmoituksista, eikä ole tarkoitus jatkossakaan pitää. Arviointi perustuu teknisen osaston näkemykseen.
Tavoitetaso	Ilmoitusten vähentyminen
Toteuma/Seuranta	osavuosisraportti ja tilinpäätös

5 Suunnitelmakausi 2027-2028

Kiinteistöjen kuntoa tarkkaillaan ja huolletaan jatkuvana toimintana. Tehdään korjaussuunnitelmia sekä korjauksia. Suunnitelmat ja tehdyt isommat korjaukset kirjataan Skenarios-palveluun, pienemmät korjaukset ja huoltotoimenpiteet kirjataan BEM kiinteistötietojärjestelmään.

6 Tunnusluvut:

Tunnusluku	Tp 2024	TA 2025	TA 2026	Ts 2027	Ts 2028
Kunnan omistamien rakenn. k-m ²	27 302	27 302	30 946	27 506	27 506
Teknisen osaston kiint.hoidossa olevien. rakennusten. kerrosala	26 941	26 941	30 585	27 145	27 145
Kiinteistöjen hoito €/m ²	14,59	15,64	14,26	16,07	16,07
Kiinteistöhoito palkkakust. € /m ²	12,02	13,25	11,94	13,45	13,45
Ateraa suoritteet	268 342	270 000	264 610	270 000	270 000
Aterian hinta keskim.	3,60	3,74	3,75	4,00	4,20
Siivottavat pinta-alat, m ²	18 000	16 707	17 400	18 431	18 431
Puhdistuspalvelukustann. € / m ²	27,53	31,70	34,00	35,00	36,00
Siivous palkkakustannuk. € / m ²	22,78	25,69	28,40	29,00	30,00

7 Vakinainen henkilöstö:

Nimike	Tp 2024	TA 2025	TA 2026	Ts 2027	Ts 2028
tekninen johtaja	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
työpäällikkö	0,5	1	0,75	0,75	0,75
kiinteistöhoitaja	3	2	2	2	2
tekninen kiinteistöhoitaja (nimikemuutos)		1	1	1	1
ympäristötyöntekijä	1	1	1	1	1
toimistosihteeri	0,5	0,5	0,25	0,25	0,25
hallintosihteeri			0,25	0,25	0,25
palvelupäällikkö	1	1	1	1	1
suurtaloukokki	2	2	2	2	2
ravitsemistyöntekijä	5,5	5,5	4,5	4,5	4,5
Palveluvastaava (keittiö)	4	4	3	3	3
Palveluvastaava-siivoaja			3	3	3
siivoustyönohjaaja	0,25	0	0	0	0
siivoaja	10,5	10,5	9,5	9,5	9,5

8 Määräaikainen henkilöstö:

Ei määräaikaista henkilöstöä.

9 Talous

731 TEKNISET TUKIPALVELUT	TP 2024	MTA 2025	KV 2026	Ero%	TS 2027	TS 2028
TOIMINTA TUOTOT						
MYYN TITUOTOT	1 912 814	2 030 613	2 040 318	0,5	2 040 318	2 040 318
TUET JA AVUSTUKSET	43 421	3 000	1 550	-48,3	1 550	1 550
MUUT TOIMINTA TUOTOT	3 539 306	3 336 987	3 593 273	7,7	3 593 273	3 593 273
TOIMINTA TUOTOT	5 495 541	5 370 600	5 635 141	4,9	5 635 141	5 635 141
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	29 815	20 000	10 000	-50,0	10 000	10 000
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-1 245 003	-1 309 726	-1 378 017	5,2	-1 398 228	-1 411 904
PALKAT JA PALKKIOT	-1 014 265	-1 075 031	-1 132 474	5,3	-1 149 461	-1 160 955
HENKILÖSIVUKULUT	-230 738	-234 695	-245 543	4,6	-248 767	-250 949
ELÄKEKULUT	-204 093	-207 738	-215 194	3,6	-217 962	-219 837
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-26 645	-26 957	-30 349	12,6	-30 805	-31 112
PALVELUJEN OSTOT	-1 492 931	-1 426 526	-1 570 221	10,1	-1 570 221	-1 570 221
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 204 201	-1 284 973	-1 113 731	-13,3	-1 113 731	-1 113 731
MUUT TOIMINTAKULUT	-169 293	-136 504	-168 562	23,5	-168 562	-168 562
TOIMINTAKULUT	-4 111 428	-4 157 729	-4 230 531	1,8	-4 250 742	-4 264 418
TOIMINTAKATE	1 413 927	1 232 871	1 414 610	14,7	1 394 399	1 380 723
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
MUUT RAHOITUSKULUT	0	0	0		0	0
VUOSIKATE	1 413 927	1 232 871	1 414 610	14,7	1 394 399	1 380 723
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 422 536	-1 216 770	-1 527 091	25,5	-1 304 380	-1 233 713
TILIKAUDEN TULOS	-8 609	16 101	-112 481	-798,6	90 019	147 010
POISTOERON MUUTOS	63 957	13 715	13 715	0,0	13 715	13 715
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	55 348	29 816	-98 766	-431,3	103 734	160 725

TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ (ULKOINEN+SISÄINEN)

71 TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP 2024	MTA 2025	KV 2026	Ero%	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	2 519 222	2 598 663	2 610 029	0,4	2 610 029	2 610 029
MAKSUTUOTOT	78 816	42 000	42 000	0,0	42 000	42 000
TUET JA AVUSTUKSET	45 410	48 000	1 550	-96,8	1 550	1 550
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 584 431	3 342 787	3 599 873	7,7	3 599 873	3 599 873
TOIMINTATUOTOT	6 227 879	6 031 450	6 253 452	3,7	6 253 452	6 253 452
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	40 078	30 000	30 000	0,0	30 000	30 000
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-1 470 111	-1 586 385	-1 660 942	4,7	-1 685 313	-1 701 802
PALKAT JA PALKKIOT	-1 201 929	-1 303 363	-1 366 574	4,8	-1 387 073	-1 400 942
HENKILÖSIVUKULUT	-268 182	-283 022	-294 368	4,0	-298 240	-300 860
ELÄKEKULUT	-236 647	-250 484	-257 904	3,0	-261 230	-263 481
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-31 535	-32 538	-36 464	12,1	-37 010	-37 379
PALVELUJEN OSTOT	-1 822 874	-1 821 461	-1 875 761	3,0	-1 875 761	-1 875 761
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 712 958	-1 823 823	-1 572 311	-13,8	-1 572 311	-1 572 311
AVUSTUKSET	-45 867	-46 000	-46 000	0,0	-46 000	-46 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-189 928	-155 904	-188 462	20,9	-188 462	-188 462
TOIMINTAKULUT	-5 241 738	-5 433 573	-5 343 476	-1,7	-5 367 847	-5 384 336
TOIMINTAKATE	1 026 219	627 877	939 976	49,7	915 605	899 116
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
MUUT RAHOITUSKULUT	0	0	0		0	0
VUOSIKATE	1 026 219	627 877	939 976	49,7	915 605	899 116
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 616 505	-1 468 026	-1 737 769	18,4	-1 509 700	-1 432 509
TILIKAUDEN TULOS	-590 286	-840 149	-797 793	-5,0	-594 095	-533 393
POISTOERON MUUTOS	63 957	13 715	13 715	0,0	13 715	13 715
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-526 329	-826 434	-784 078	-5,1	-580 380	-519 678

Yhteenveto valtuustoon nähden sitovien tulosalueiden määrärahoista ja tuloarvioista

ulk+sis	Määrärahat					Tuloarviot				
	TP 24	MTA 25	TA 26	TS 27	TS 28	TP 24	MTA 25	TA 26	TS 27	TS 28
KÄYTTÖTALOUS										
Vaalit	-20 952	-16 398	0	-3 618	0	25 375	3 000	0	8 400	0
Tarkastustoimi	-9 099	-10 954	-16 962	-16 989	-17 007					
Keskushallinto	-1 602 856	-1 383 784	-1 403 221	-1 406 645	-1 413 340	150 393	92 000	95 000	95 000	95 000
Työllisyyspalvelut		-686 069	-730 550	-730 926	-731 180					
Varhaiskasvatus	-3 920 141	-4 096 229	-4 044 752	-4 090 747	-4 118 524	354 172	280 300	212 875	212 875	212 875
Koulutuspalvelut	-10 087 489	-9 981 888	-10 001 998	-10 106 336	-10 167 850	477 220	524 817	359 482	359 482	359 482
Kirjasto ja kulttuuritoiminta	-321 458	-352 267	-346 350	-349 212	-351 148	5 238	5 500	5 170	5 170	5 170
Vapaa-ajan palvelut	-1 182 710	-1 174 588	-1 161 060	-1 167 047	-1 171 099	370 474	305 800	303 910	303 910	303 910
valm.omaan käyt						3 950				
Hyte ja kotoutuminen			-114 556	-115 402	-115 974			206 000	206 000	206 000
Ympäristötoimi	-177 520	-223 581	-212 042	-213 454	-214 409	79 729	42 600	42 660	42 660	42 660
Tekniset palvelut	-952 790	-1 052 263	-900 903	-903 651	-905 509	652 609	618 250	575 651	575 651	575 651
valm.omaan käyt						10 264	10 000	20 000	20 000	20 000
Tekniset tukipalvelut	-4 111 428	-4 157 729	-4 230 531	-4 250 742	-4 264 418	5 495 541	5 370 600	5 635 141	5 635 141	5 635 141
valm.omaan käyt						29 815	20 000	10 000	10 000	10 000
	-22 386 444	-23 135 750	-23 162 925	-23 354 769	-23 470 458	7 654 780	7 272 867	7 465 889	7 474 289	7 465 889
TULOSLASKELMAOSA										
Verotulot						11 222 305	11 268 000	11 768 000	12 072 000	12 548 000
Valtionosuudet						6 099 927	5 581 193	5 654 665	5 654 665	5 654 665
Korkotulot						30 587	15 000	15 000	15 000	15 000
Muut rahoitustulot						24 078	10 600	14 977	14 977	14 977
Korkokulut	-563 014	-550 000	-520 000	-530 000	-510 000					
Muut rahoituskulut	-15 819	-20 400	-14 100	-14 100	-14 100					
	-578 833	-570 400	-534 100	-544 100	-524 100	17 376 897	16 874 793	17 452 642	17 756 642	18 232 642
INVESTOINTIOSA										
Kiinteä omaisuus		-500 000	-200 000	-200 000	-200 000		50 000	50 000	50 000	50 000
Talonrakennus	-2 778 030	-5 455 000	-2 915 000	-180 000	-70 000	139 230	475 000	150 000		
Julk. käyttöomaisuus	-474 988	-1 445 000	-2 000 000	-1 410 000	-1 080 000					
Irtain omaisuus		-40 000	-575 500					64 175		
Aineettomat hyöd. Ja osak	-368 979	-235 000	-20 000	-20 000	-20 000	10 603				
	-3 621 997	-7 675 000	-5 710 500	-1 810 000	-1 370 000	149 833	525 000	264 175	50 000	50 000
RAHOITUSOSA										
Lainakannan muutokset										
Antolainan vähennys						27 778	28 000	28 000	28 000	28 000
Antolainan lisäys										
Pitkäaik.lainan lisäys						9 800 000	11 200 000	8 700 000	4 000 000	3 100 000
Pitkäaik.lainojen vähen.	-3 301 604	-4 606 604	-4 616 624	-3 423 272	-3 418 272					
Lyhytaik.lainojen muutos	-13 100 000									
	-16 401 604	-4 606 604	-4 616 624	-3 423 272	-3 418 272	9 827 778	11 228 000	8 728 000	4 028 000	3 128 000
YHTEENSÄ	-42 988 878	-35 987 754	-34 024 149	-29 132 141	-28 782 830	35 009 288	35 900 660	33 910 706	29 308 931	28 876 531

YHTEENVETO HENKILÖSTÖSTÄ, HTV

			TA 2025	TA 2026	
	Tehtävä	Lisätieto	HTV	HTV	
Hallinto ja talous	Palkkasihteeri	VAKINAINEN	1	1	
	kunnanjohtaja	VAKINAINEN	1	1	
	Asianhallintasihteeri	VAKINAINEN	1	1	
	Toimistos sihteeri	VAKINAINEN	1	0,8	
	Hallinnon (erityis)asiantuntija	VAKINAINEN	1	0,5	
	elinvoimapäällikkö	VAKINAINEN	1	1	
	Hallintojohtaja	VAKINAINEN	1	1	
	Ict-järjestelmäasiantuntija	VAKINAINEN	1	1	
	Kirjanpitäjä	VAKINAINEN	1	1	
	Taloussuunnittelija	VAKINAINEN	0,5	0,5	
	luottamustoimet	VAKINAINEN	0,37	0,37	
	Arkistonhoitaja/siirto	MÄÄRÄAIKAINEN		0,5	
	YHTEENSÄ			9,87	9,67
	Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatuksen lastenhoito	MÄÄRÄAIKAINEN	7,18	5,6
Varhaiskasvatuksen avustaja		MÄÄRÄAIKAINEN	3,64	1,59	
Varhaiskasvatuksen kk-ohjaaja		MÄÄRÄAIKAINEN	0,15	0,07	
Varhaiskasvatuksen opettaja		MÄÄRÄAIKAINEN	0,75	0,67	
Varhaiskasvatusjohtaja		VAKINAINEN	1	1	
Varhaiskasvatusohjaaja		VAKINAINEN	1	1	
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja		VAKINAINEN	21,04	21,49	
Varhaiskasvatuksen kk-ohjaaja		VAKINAINEN	0,47	1,47	
Varhaiskasvatuksen erityisopet		VAKINAINEN	2	3	
Varhaiskasvatuksen tuntiopettaja		VAKINAINEN	0,43	0,36	
Varhaiskasvatuksen opettaja		VAKINAINEN	11,25	11,28	
Varhaiskasvatuksen avustaja		VAKINAINEN	1	1	
Päiväkodin johtaja		VAKINAINEN	2	2	
Perhepäivähoitaja		VAKINAINEN	9	8	
Toimistos sihteeri		VAKINAINEN		0,2	
eri sijaiset		MÄÄRÄAIKAINEN		1	
YHTEENSÄ				60,91	59,73
Koulutuspalvelut	Varhaiskasvatuksen lastenhoito	MÄÄRÄAIKAINEN	1,48	0,87	
	Koulunkäynninohjaaja	MÄÄRÄAIKAINEN	4,26	3,99	
	Luokanopettaja	MÄÄRÄAIKAINEN	0,58	0,47	
	Vakan avustaja	MÄÄRÄAIKAINEN	0,22	0,44	
	Koulunkäynninohjaaja	VAKINAINEN	14,43	15,18	
	Varhaiskasvatuksen lastenhoito	VAKINAINEN	1,04	1,31	
	Apulaisrehtori	VAKINAINEN	1	1	
	Tuntiopettaja (päätoiminen)	VAKINAINEN	12,57	11,68	

Lukionopettaja	VAKINAINEN	0,52	1
Luokanopettaja	VAKINAINEN	15,75	15,63
Koulusihteeri	VAKINAINEN	1	1
Ict-järjestelmäasiantuntija	VAKINAINEN	0,9	0,9
Peruskoulun rehtori	VAKINAINEN	1	1
Käsityönopettaja	VAKINAINEN	1	1
Peruskoulun lehtori	VAKINAINEN	4,86	4,85
Erityisopettaja, peruskoulussa	VAKINAINEN	4,91	4,85
Erityisluokanopettaja	VAKINAINEN	7	7,58
Apulaisrehtori	VAKINAINEN	1	1
Historian ja yhteiskuntaopin	VAKINAINEN	2	2
Matemaattisten aineiden lehtori	VAKINAINEN	2	2
Lehtori	VAKINAINEN	4	2
Äidinkielen ja kirjallisuuden	VAKINAINEN	1	1
Lukion lehtori	VAKINAINEN	4,96	4,5
Oppilaanohjauksen lehtori	VAKINAINEN	1	1
Kotitalouden opettaja	VAKINAINEN	1	2
Laaja-alainen erityisopettaja	VAKINAINEN	1	1
Lukion ja perusopetuksen yht.l	VAKINAINEN	5	5
Lukion rehtori	VAKINAINEN	1	1
Eri sijaiset	MÄÄRÄAIKAINEN		0,64
YHTEENSÄ		96,48	95,89

Kirjasto ja kulttuuri

Tehtävä	Lisätieto	HTV	HTV
Kirjastovirkailija-kulttuurisi	VAKINAINEN	1	1
Kirjastovirkailija	VAKINAINEN	1	1
Kirjasto- ja kulttuuritoimenjo	VAKINAINEN	1	1
Kirjastonhoitaja	VAKINAINEN	1	1
Kirjastonhoitaja	MÄÄRÄAIKAINEN		0,13
YHTEENSÄ		4	4,13

Hallinto sivistys

Tehtävä	Lisätieto	HTV	HTV
Taloussuunnittelija	VAKINAINEN	0,5	0,5
Sivistysjohtaja	VAKINAINEN	1	1
Hallintosihteeri	VAKINAINEN	0,33	-
Ict-järjestelmäasiantuntija	VAKINAINEN	0,1	0,1
Hyvinvointikoordinaattori	VAKINAINEN	1	1
Hallinnon (erityis)asiantuntija	VAKINAINEN	0,5	0,5
Maahanmuuttajien ohjaaja	MÄÄRÄAIKAINEN	0,4	
YHTEENSÄ		3,83	3,1

Vapaa-aika

Tehtävä	Lisätieto	HTV	HTV
Vapaa-aikatoimenpäällikkö	VAKINAINEN	1	1
Harraste-etsivä	VAKINAINEN	1	-
Harraste-etsivä	MÄÄRÄAIKAINEN	-	1

Liikunnanohjaaja	VAKINAINEN	1	1
Ulkoaluetyöntekijä	VAKINAINEN	0,17	-
Nuorisotyön koordinaattori	VAKINAINEN	1	1
Etsivä nuorisotyöntekijä	VAKINAINEN	2	2
Koulunuorisotyöntekijä	VAKINAINEN	1	1
Tuntityöntekijät/ohjaajat	MÄÄRÄAIKAINEN	0,9	0,9
YHTEENSÄ		8,07	7,9

TEKNINEN

Tehtävä	Lisätieto	HTV	HTV
Hallintosihteeri	VAKINAINEN	1	1
Rakennustarkastaja	VAKINAINEN	1	1
Tekninen sihteeri	VAKINAINEN	1	1
Tekninen johtaja	VAKINAINEN	1	1
Toimistosihteeri	VAKINAINEN	1	1
Kiinteistönhoitaja	VAKINAINEN	4	3
Tekninen kiinteistönhoitaja	VAKINAINEN		1
Työpäällikkö	VAKINAINEN	1	1
Palveluvastaava	VAKINAINEN	0,75	1
Ravitsemistryöntekijä	VAKINAINEN	5	4,62
Suurtaloukokki	VAKINAINEN	3	2,6
Ruokapalveluvastaava	VAKINAINEN	1	0,83
Ruokapalveluvastaava-siivooja	VAKINAINEN	2	1,6
Keittiöpäällikkö	VAKINAINEN	1	1
Palvelupäällikkö	VAKINAINEN	1	1
Siivooja	VAKINAINEN	9	9
eri sijaiset	MÄÄRÄAIKAINEN		0,33
Ravitsemistryöntekijä	MÄÄRÄAIKAINEN		0,42
YHTEENSÄ		32,75	32,4

HENKILÖTYÖVUODET YHTEENSÄ	215,91	212,82
----------------------------------	---------------	---------------

Kunta ulkoinen	TP 2024	MTA 2025	KV 2026	Ero%	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	681 910	656 794	599 437	-8,7	607 837	599 437
MAKSUTUOTOT	515 857	459 000	452 100	-1,5	452 100	452 100
TUET JA AVUSTUKSET	346 363	270 600	264 150	-2,4	264 150	264 150
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 044 629	922 675	1 004 657	8,9	1 004 657	1 004 657
TOIMINTATUOTOT	2 588 759	2 309 069	2 320 344	0,5	2 328 744	2 320 344
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	44 028	30 000	30 000	0,0	30 000	30 000
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-11 600 654	-11 900 165	-12 017 112	1,0	-12 218 275	-12 335 615
PALKAT JA PALKKIOT	-9 494 186	-9 773 807	-9 860 208	0,9	-10 033 082	-10 131 641
HENKILÖSIVUKULUT	-2 106 467	-2 126 358	-2 156 904	1,4	-2 185 193	-2 203 974
ELÄKEKULUT	-1 863 492	-1 881 736	-1 893 081	0,6	-1 917 386	-1 933 522
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-242 976	-244 622	-263 823	7,8	-267 807	-270 452
PALVELUJEN OSTOT	-3 208 726	-3 559 497	-3 559 857	0,0	-3 550 237	-3 548 887
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 740 907	-1 893 370	-1 633 035	-13,7	-1 633 335	-1 633 035
AVUSTUKSET	-427 105	-509 700	-469 700	-7,8	-469 700	-469 700
MUUT TOIMINTAKULUT	-387 060	-339 220	-367 676	8,4	-367 676	-367 676
TOIMINTAKULUT	-17 364 451	-18 201 952	-18 047 380	-0,8	-18 239 223	-18 354 913
TOIMINTAKATE	-14 731 664	-15 862 883	-15 697 036	-1,0	-15 880 479	-16 004 569
VEROTULOT	11 222 305	11 268 000	11 768 000	4,4	12 072 000	12 548 000
VALTIONOSUUDET	6 099 927	5 581 193	5 654 665	1,3	5 654 665	5 654 665
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
KORKOTUOTOT	30 587	15 000	15 000	0,0	15 000	15 000
MUUT RAHOITUSTUOTOT	24 078	10 600	14 977	41,3	14 977	14 977
KORKOKULUT	-563 014	-550 000	-520 000	-5,5	-530 000	-510 000
MUUT RAHOITUSKULUT	-15 819	-20 400	-14 100	-30,9	-14 100	-14 100
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT yht.	-524 168	-544 800	-504 123	-7,5	-514 123	-494 123
VUOSIKATE	2 066 401	441 510	1 221 506	176,7	1 332 063	1 703 973
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 769 033	-1 583 501	-1 880 007	18,7	-1 671 349	-1 576 241
SATUNNAISET ERÄT						
SATUNNAISET TUOTOT	86 400	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	383 768	-1 141 991	-658 501	-42,3	-339 286	127 732
POISTOERON MUUTOS	63 957	13 715	13 715	0,0	13 715	13 715
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	447 725	-1 128 276	-644 786	-42,9	-325 571	141 447

Talousarvio ja -suunnitelma 2026-2028

Kunta ulk+sis	TP 2024	MTA 2025	KV 2026	Ero%	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	2 985 023	3 074 880	3 018 716	-1,8	3 027 116	3 018 716
MAKSUTUOTOT	535 489	459 000	452 100	-1,5	452 100	452 100
TUET JA AVUSTUKSET	346 363	270 600	264 150	-2,4	264 150	264 150
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 743 876	3 438 387	3 700 923	7,6	3 700 923	3 700 923
TOIMINTATUOTOT	7 610 752	7 242 867	7 435 889	2,7	7 444 289	7 435 889
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	44 028	30 000	30 000	0,0	30 000	30 000
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-11 600 654	-11 900 165	-12 017 112	1,0	-12 218 275	-12 335 615
PALKAT JA PALKKIOT	-9 494 186	-9 773 807	-9 860 208	0,9	-10 033 082	-10 131 641
HENKILÖSIVUKULUT	-2 106 467	-2 126 358	-2 156 904	1,4	-2 185 193	-2 203 974
ELÄKEKULUT	-1 863 492	-1 881 736	-1 893 081	0,6	-1 917 386	-1 933 522
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-242 976	-244 622	-263 823	7,8	-267 807	-270 452
PALVELUJEN OSTOT	-5 133 846	-5 584 110	-5 592 948	0,2	-5 583 328	-5 581 978
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 138 532	-2 286 843	-2 019 223	-11,7	-2 019 523	-2 019 223
AVUSTUKSET	-427 105	-509 700	-469 700	-7,8	-469 700	-469 700
MUUT TOIMINTAKULUT	-3 086 308	-2 854 932	-3 063 942	7,3	-3 063 942	-3 063 942
TOIMINTAKULUT	-22 386 444	-23 135 750	-23 162 925	0,1	-23 354 768	-23 470 458
TOIMINTAKATE	-14 731 664	-15 862 883	-15 697 036	-1,0	-15 880 479	-16 004 569
VEROTULOT	11 222 305	11 268 000	11 768 000	4,4	12 072 000	12 548 000
VALTIONOSUUDET	6 099 927	5 581 193	5 654 665	1,3	5 654 665	5 654 665
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
KORKOTUOTOT	30 587	15 000	15 000	0,0	15 000	15 000
MUUT RAHOITUSTUOTOT	24 078	10 600	14 977	41,3	14 977	14 977
KORKOKULUT	-563 014	-550 000	-520 000	-5,5	-530 000	-510 000
MUUT RAHOITUSKULUT	-15 819	-20 400	-14 100	-30,9	-14 100	-14 100
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT yht.	-524 168	-544 800	-504 123	-7,5	-514 123	-494 123
VUOSIKATE	2 066 401	441 510	1 221 506	176,7	1 332 063	1 703 973
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 769 033	-1 583 501	-1 880 007	18,7	-1 671 349	-1 576 241
SATUNNAISET ERÄT						
SATUNNAISET TUOTOT	86 400	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	383 768	-1 141 991	-658 501	-42,3	-339 286	127 732
POISTOERON MUUTOS	63 957	13 715	13 715	0,0	13 715	13 715
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	447 725	-1 128 276	-644 786	-42,9	-325 571	141 447

Tuloslaskelman tunnuslukuja:

	<u>2026</u>	<u>2027</u>	<u>2028</u>
Asukasluku/Tilastokeskus	4680	4680	4680
Toimintakate €/asukas	- 3 354	- 3 393	- 3 420
Vuosikate €/asukas	261	285	364
Tilikauden yli-/alijäämä €/asukas	-138	-70	30
Kertynyt yli-/alijäämä 31.12.	+318 286	-7 285	+134 162

Kertynyt yli-/alijäämä, 31.12.

Taseessa tilinpäätöksessä vuonna 2024 ylijäämää oli 2 091 348 euroa.

Muutetun talousarvion 2025 mukainen arvioitu tilikauden alijäämä – 1 128 276 euroa

Talousarvio 2026 tilikauden alijäämä – 644 786 euroa

Arvioitu kertynyt yli-/alijäämä 31.12.2026: + 318 286 euroa.

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2024	MTA 2025	KV 2026	Ero%	TS 2027	TS 2028
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
VUOSIKATE	2 066 401	441 510	1 221 506	176,7	1 332 063	1 703 973
SATUNNAISET ERÄT	86 400	0	0		0	0
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-79 375	-60 000	-60 000	0,0	-60 000	-60 000
	2 073 426	381 510	1 161 506	204,4	1 272 063	1 643 973
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
INVESTOINTIMENOT	-3 621 997	-7 675 000	-5 646 325	-26,4	-1 810 000	-1 370 000
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	139 230	475 000	150 000	-68,4	0	0
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	89 978	110 000	110 000	0,0	110 000	110 000
	-3 392 789	-7 090 000	-5 386 325	-24,0	-1 700 000	-1 260 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 319 363	-6 708 490	-4 224 819	-37,0	-427 937	383 973
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				0,0		
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	27 778	28 000	28 000	0,0	28 000	28 000
	27 778	28 000	28 000	0,0	28 000	28 000
LAINAKANNAN MUUTOKSET				-35,0		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	9 800 000	11 200 000	8 700 000	-22,3	4 000 000	3 100 000
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-3 301 604	-4 606 604	-4 416 624	-4,1	-3 423 272	-3 418 272
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-13 100 000	0	0		0	0
	-6 601 604	6 593 396	4 283 376	-35,0	576 728	-318 272
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET						
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	-46 244	0	0		0	0
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	-1 461	0	0		0	0
SAAMISTEN MUUTOS	197 229	0	0		0	0
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	153 969	0	0		0	0
	303 493	0	0		0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-6 270 333	6 621 396	4 311 376	-34,9	604 728	-290 272
RAHAVAROJEN MUUTOS	-7 589 696	-87 094	86 557	-199,4	176 791	93 701

pitkääikaisen lainan nosto v. 2026: 8 700 000 euroa

lainakanta 31.12.2026, pitkäaikainen
lainat per asukas/pitkääikaiset, korolliset lainat:

n. 31,9 miljoonaa euroa
n. 6 815 €/asukas v. 2026

(huomioitu myös v. 2025 nostettava 9,0 milj. euron pitkäaikainen laina sekä v. 2026 nostettava 8,7 milj. euron laina)

INVESTOINNIT 2026-2028 -projekteittain

Projekti	MTA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	Selite	Poisto/v
9201 Moisiokoti	25 000	100 000	100 000	50 000	Mahdollisesti kiinteistöyhtiölle	40
9243 Paijulan päiväkot	0	35 000			Öljylämmityksestä maalämpöön 35 t€	40
9246 Lukio		50 000			Julkisivu + sokkeli ja väliseinien rakentaminen	40
9255 Nuorisotila			60 000		Metallityön luokka muutetaan osaksi nuorisotilaa	
9257 Kirjasto	15 000	50 000			JS pesu + impr. + sokkelit (salaojat), JS kuntotutkimus	40
9259 Nummen terveystalo	250 000				Mahdollisesti kiinteistöyhtiölle	40
9294 Nuppulan päiväkot	20 000					40
9318 Rästämäen kadut	400 000	500 000	500 000	500 000	Alue valmiiksi 2-3 osassa, suunnittelu kokonaisuudessaan 2026	15
9345 Asemakaavatiet päällystys	90 000	200 000	200 000	200 000	Mm. kaava-alueiden routavauriokorjaukset	15
9371 Linnamäki Hakalehto kunnallist	370 000	85 000			Nuutinkujan toteutus lisätyönä 2026; kunnan osuus 85 t€ (osa 9402)	15
9374 Tievalaistus ylläpito	30 000	30 000	30 000	30 000	Vuosittainen ylläpito	15
9385 Leikkipuistot	50 000	50 000	30 000	30 000	Vuosittainen ylläpito	15
9388 Kirkonpiirin koulun piha-alue	30 000					
9398 Koljolan kenttä		85 000			Novotan päällysteen kunnostaminen ruiskuttamalla uusi pinta + rataviivojen uusiminen	15
9249 Yhtenäiskoulu, B-osa	4 000 000	2 000 000				40
9113 Atk-ohjelmat Vaka	35 000					3-5
9111 Sähköinen arkistointi	0	20 000	20 000	20 000		3-5
9100 Maa-alueet osto	500 000	200 000	200 000	200 000		
9101 Maa-alueet myynti	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000		
9104 Osakkeet ja osuudet, osto	200 000					
9235 Kunnantalo (väistötila)		380 000	20 000	20 000	Väistötrak. pohjoisosan muutostyö kunnanvirastoksi 2026	20
9250 Yhtenäiskoulu B-osa väistötila	45 000					
9251 HYK B monitoimisali	800 000	300 000				40
9252 HYK B monitoimis avustus	-400 000	-150 000				40
9317 Kaitarainen kadut				100 000		15

Talousarvio ja -suunnitelma 2026-2028

9322 Kevyenliikenteenväylät	80 000	150 000	400 000	100 000	Mt1912 suunnittelu 70 t€ (2026), rakentaminen 300 t€ (2027) (puolet kokonaiskustannuksista, ELY 50 %)	15
9326 Metsäpirtintie loppuosa	10 000	40 000			Siirtyy 2025 => 2026 (kustannuslaskenta)	15
9327 Martan- ja Hakapellontie loppuo	20 000	160 000			Siirtyy 2025 => 2026 (kustannuslaskenta)	15
9375 Katuvalaistus kaavatiet rakent	120 000	90 000	60 000	60 000	2026: Rästäsmäki 60 €, Metsäpirtintie 10 t€, Hakapellontie 20 € ; 2027 ja 2028: Rästäsmäki 60 t€	15
9386 Yhtenäiskoulun piha-alue		500 000			Uuden B-osan piha-alue, mahdollisesti lasten ja nuorten hyvinvointirahastosta osa kuluista	15
9399 Falkinkoski	300 000					30
9402 Falkinkosken sauna avustus	-75 000					30
9404 Frisbeegolfradan kulku			30 000		Kulkuyhteys/portaat pysäköintialueelta frisbeegolfradalle	15
9563 Hulevesiverkostot	245 000	110 000	160 000	60 000	2026: Rästäsmäki 60 t€, Metsäpirtintie 10 t€, Hakapellontie 20 t€, Kaitarainen (suunnittelu) 20 t€; 2027: Rästäsmäki 60 t€, Kaitarainen 100 t€; 2028: Rästäsmäki 60 t€	30
9702 Yhtenäiskoulun irtaimisto	30 000	450 000			Sivistysosaston hankinta uuteen kouluun (pöydät, tuolit, jne.)	3-5
9713 PUH päiväkodin irtaimisto	10 000					3-5
9714 Monitoimisalin irtaimisto		50 000				3-5
9715 Akselin pyöräilyreitistön opasteet		75 500			Kokonaismenot	3-5
9716 Akselin pyör.reitistön opasteet, avustus		-64 175			Hankeavustus 50% sekä kuntien (Masku, Mynämäki) ov-osuudet	
INVESTOINNIT, NETTO	7 150 000	5 446 325	1 760 000	1 320 000		